

JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA • OKTOBER 2014

Liahona

A photograph of two young women with dark skin and braided hair, smiling and looking at a laptop screen. They are sitting at a table, and the woman in the foreground is pointing at the screen. The background shows a window with wooden frames and curtains.

**Enheten i frälsnings-
arbetet, s. 14**

**Vad jag lärde mig av min
depression, s. 26**

**3 Välsignelserna med
anständighet, s. 36**

5 sätt att släktforska på, s. 58

*"En god hustru, var
finner man en sådan?
Långt mer än pärlor
är hon värd."*

Ordspråksboken 31:10

BUDSKAP

- 4 Budskap från första president-
skapet: En bön i tro**
President Henry B. Eyring
- 7 Besökslärares budskap:
Jesu Kristi gudomliga
mission Livets bröd**

ARTIKLAR

- 14 Missionsarbete, släktforskning
och tempeltjänst**
David A. Bednar
*Att predika evangeliet och söka
efter våra döda går hand i hand*

- 20 Hemmet: Lärandets hjärta**
*Det vi lär oss i hemmet stannar
kvar livet ut och i evigheten*

- 26 Upp till vattenytan**
Jon Warner
*Fastän jag kände mig begravd
under depressionens vågor, höll
Gud mig uppe och ledde mig
mot mitt utlovade land.*

- 28 Pionjärer i varje land:
Omvändelse och
förändring i Chile**
Néstor Curbelo
*Idag är var trettionde
chilenare medlem i kyrkan.*

- 36 Modet att välja anständighet**
Carol F. McConkie
*Vilka är välsignelserna
med anständighet?*

AVDELNINGAR

- 8 Tjänande i kyrkan:
Tack, broder Jay**
Kristine Purcell
- 9 Gamla testamentets
profeter: Jeremia**
- 10 Vi talar om Kristus:
Ett kálhuvud av jadeit**
Ellen C. Jensen
- 12 Vårt hem, vår familj:
Lizochkas hjärta**
Marina Petrova
- 40 Sista dagars heliga berättar**
- 80 Tills vi möts igen: Bedrägeri**
M. Russell Ballard
*Satan använder konstgjorda beten
– ungefär som en flugfiskare – för
att hala in oss.*

PÅ OMSLAGET

Framsida: Foto Leslie Nilsson. Insidan
av omslagets framsida: Fotoillustration
Matthew Reier.

44

- 44 Stå för det vi tror på**
Unga vuxna berättar hur de modigt försvarat sin tro.

- 48 Evangeliet i mitt liv: Mitt sammanflätade vittnesbörd**
 Ivy Noche
Att jag inte hade ett vittnesbörd om Mormons bok gjorde att jag ifrågasatte min tro på kyrkan.

Se om du kan hitta Liahonan som är gömd i det här numret. Ledtråd: När är en bra tid att tjäna?

58

- 50 Fri vilja eller moralisk handlingsfrihet?**
 Michael R. Morris
Min vän hade omöjliggjort sitt tjänande som missionär Skulle jag bli fri att välja en mission?
- 52 Frågor och svar**
Jag försöker styra mina tankar men det finns så många frestelser. Hur kan jag ha renare tankar?
- 54 Hur man ställer de rätta frågorna**
 David A. Edwards
Lär dig ställa sådana frågor som hjälper andra att förstå evangeliet bättre.
- 57 Hur man hämtar styrka och får framgång**
 Jeffrey R. Holland
Vi kan uppleva trygghet, framgång och glädje genom att följa Jesus Kristus.
- 58 Släktforskning – jag gör det**
 De här ungdomarna fann oväntade välsignelser genom att släktforska.
- 61 Affisch: Upptäck dem, upptäck dig själv**
- 62 Motstånd mot min mission**
 Alcenir de Souza
Märkliga saker började hända när jag förberedde mig att åka ut på mission.
- 64 Lär dig mer om vad som väntar**
 Cathrine Apelseh-Aanensen
Livet som heltidsmissionär är annorlunda Ungdomar i Oslo använde en dag till förberedelse för övergången.

78

- 66 Tjäna nu för att tjäna senare**
 Miche Barbosa
Varför bestämde sig Mórmon för att hjälpa till att städa kyrkan i stället för att spela fotboll med sina vänner?
- 68 Mathilde förbereder sig för Unga kvinnor**
 Jenn Wilks
Lär dig hur det blir i Unga kvinnor!
- 70 Musik: Vi vill lysa klart**
 Jan Pinborough och Janice Kapp Perry
- 71 Särskilt vittne: Hur kan jag hjälpa till med släktforskning?**
 Äldste Quentin L. Cook
- 72 Ta med Primär hem: "Familjen: Ett tillkännagivande för världen" kom från Gud för att hjälpa min familj**
 Erin Sanderson och Jean Bingham
- 74 Vänner runtom i världen: Jag heter Bárbara och är från Chile**
 Amie Jane Leavitt
- 76 Vår sida**
- 77 Se uppåt**
 Äldste Adrián Ochoa
Vi var vilse i regnet, och våra hästar sprang bort
- 78 För små barn: Ett familjelag**
 Sheralee Hardy

Förslag till familjens hemafton

*Det här numret innehåller artiklar och aktiviteter som kan användas under hemaftnar.
Här är två förslag.*

"Släktforskning – jag gör det" s. 58:

Ordna en dagboksaktivitet! Uppmuntra släktingar till att skriva ner något om sitt liv – ett minne från årtal sedan eller något som hänt den dagen. Hjälプ din familj förstå att det finns många sätt att skriva dagbok. De kan skriva för hand eller på datorn eller rita en dagboksanteckning. De kan till och med spela in en berättelse. Uppmuntra familjen att ofta fortsätta skriva i sin dagbok.

"Lär dig mer om vad som väntar",

s. 64: Du kan ordna en aktivitet för missionsförberedelse som församlingen i Norge gjorde. Du kan lära ut samma saker som de gjorde – som att inleda ett samtal om evangeliet eller stryka en vit skjorta – eller så kan du fokusera på annat som du tror familjemedlemmar kan ha nytta av på missionsfältet.

PÅ DITT SPRÅK

Liahona och annat material från kyrkan finns på många språk på languages.lds.org.

ÄMNET I DET HÄR NUMRET

Sidnumren gäller artikelns första sida.

Anständighet, 36

Bön, 4, 40

Chile, 28, 74

Depression, 26, 42

Familjen, 12, 20, 61, 72, 78

Fasta, 4

Frälsningsarbetet, 14, 20,
54, 58, 62, 64

Försoningen, 10, 80

Handlingsfrihet, 50

Jeremia, 9

Jesus Kristus, 7, 57

Kyrkans historia, 28

Kärlek, 8, 41

Missionsarbete, 14, 28,
62, 64

Mormons bok, 48

Nåd, 10

Prövningar, 12, 26, 62

Släktforskning, 14, 58, 71

Svaghet, 10

Tempeltjänst, 14, 58

Tjänande, 8, 66

Tro, 4, 26

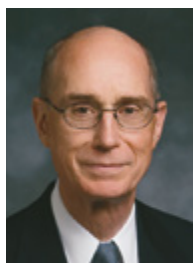
Undervisning, 20, 36, 54

Unga kvinnor, 68

Vittnesbörd, 48

Ämbeten, 8

Övervinna frestelser, 43,
44, 52, 80

**President
Henry B. Eyring**

förste rådgivare i
första presidentskapet

EN BÖN I TRO

En bön är mer än orden vi säger till Gud. Den är en tvåvägskommunikation mellan Gud och hans barn. När bönen fungerar som den ska, uttrycker vi våra innersta känslor med enkla ord. Vår himmelske Fader svarar ofta genom att lägga ord i vårt sinne som åtföljs av känslor. Han hör alltid när vi ber en uppriktig bön, fast beslutna att lyda honom, oavsett vilket svaret blir och när det kommer.

Herren lovar alla som läser och ber om Mormons bok:

”Och jag uppmanar er att ni, när ni får dessa uppteckningar, frågar Gud, den evige Fadern, i Kristi namn, om inte dessa uppteckningar är sanna. Och om ni frågar med ett uppriktigt hjärta, med ärligt uppsåt och med tro på Kristus, skall han uppenbara sanningen om dem för er genom den Helige Andens kraft.

Och genom den Helige Andens kraft kan ni få veta sanningen om allting” (Moroni 10:4–5).

Det är ett säkert löfte. Miljontals människor har provat och bevisat det här underbara löftet om bön genom att ha fått en välsignelse som fyllt deras liv med glädje och varaktig lycka. Löftet gäller alla våra böner om att få veta Guds sinne och vilja angående oss. Vi kan tillämpa det när vi

får råd från en Guds tjänare som är bemyndigad att ge oss vägledning. Vi kan till exempel lita på det när vi har lyssnat på en predikan under en generalkonferens. Vi kan tillämpa det när vi undervisas av ödmjuka missionärer som kallats av Gud genom den levande profeten. Det gäller också råden vi får av vår biskop eller grenspresident.

För att bönen ska fungera i vårt liv finns det några enkla regler. Vi måste fråga för att få veta vad som är sant genom att be till Fadern i Jesu Kristi namn. Vi måste fråga med ett uppriktigt hjärta, vilket innebär att vi ärligt måste ha för avsikt att göra vad Guds svar än kräver av oss. Och vår uppriktighet måste ha sitt ursprung i vår tro på Jesus Kristus.

Undersökaren som läser Mormons bok innan han eller hon döps och konfirmeras kan få både en försäkran om att boken är sann och ett vittnesbörd om att Joseph Smith översatte den med Guds kraft. När vi har konfirmerats som medlemmar i kyrkan kan vi ha den Helige Ande som vår ledsagare som bekräftar andra sanningar. När vi därefter än ber i tro kan vi förvänta oss att den Helige Anden vittnar om att Jesus är Kristus, att Gud Fadern lever och att de älskar oss och alla vår himmelske Faders barn.

som minst motsvarar värdet av de två måltiderna vi hoppar över. Våra tankar och böner riktas mot Frälsaren och mot dem han vill att vi ska tjäna genom att hjälpa dem med deras andliga och timliga behov.

Våra böner och önskningar blir därför mer som Frälsarens böner och önskningar när vi fastar för att bli mer ödmjuka, läraktiga och kärleksfulla. Och liksom han ber vi för att få veta Faderns vilja för oss och för att uppfylla den. ■

Det är en av anledningarna till att det finns ett löfte i Mormons bok om att vi kan ha kärlek i hjärtat när den Helige Anden vittnar för oss om att Jesus är Kristus: "Och om en människa är saktnodig och ödmjuk i hjärtat, och genom den Helige Andens kraft bekänner att Jesus är Kristus, måste hon ha kärlek" (Moroni 7:44).

Vi får en bra möjlighet att växa andligt varje fastesöndag.

Fastesöndagarna kan hjälpa oss få en uppfattning om upplevelsen som Alma och Mosiahs sönder hade när de bad och fastade för att få veta evig sanning så att de kunde undervisa lamaniterna med kraft, myndighet och kärlek (se Alma 17:3, 9).

På fastesöndagarna kombinerar vi bön och fasta. För att hjälpa de fattiga ger vi ett generöst fasteoffer till biskopen eller grenspresidenten

UNDERVISA FRÅN DET HÄR BUDSKAPET

President Eyring lär att bön och fasta kan hjälpa oss att få "veta evig sanning". Fundera över var vittnesbörden hos dem du besöker kan behöva stärkas och förbered en lektion om det ämnet. Om en person du besöker till exempel har förlorat en nära vän eller släkting kan ni prata om eviga familjer och livet efter döden. Du kan erbjuda dig att fasta med dem du besöker för att hjälpa dem få ett vittnesbörd om den principen.

Förbered dig innan du ber

President Eyring påminner oss om att bönen "är en tvåvägskommunikation mellan Gud och hans barn". När vi tar oss tid att förbereda oss för våra böner kan den här tvåvägskommunikationen bli möjlig. Du kan använda din dagbok och använda några minuter till att förbereda dig för bön varje dag. Du kan göra listor över välsignelser som du vill tacka din himmelske Fader för, personer som behöver dina böner och frågor som du vill ha besvarade. Inbjud sedan Anden

genom att sjunga en psalm eller läsa några verser i skrifterna. Lägg märke till, medan du ber, hur den Helige Anden vägleder dig i vad du ska säga, och var uppmärksam på dina känslor och tankar (se L&F 8:2–3). Du kan skriva ner dina upplevelser i din dagbok och gå igenom svaren du får. Du kan också använda aktiviteterna på sidorna 95–97 i *Predika mitt evangelium: Vägledning för missionärer* för att hjälpa dig bedöma dina böner och lära dig känna igen den Helige Anden.

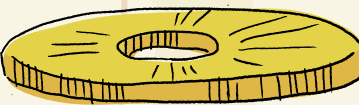
BARN

Bön är som en dubbelmacka

Hur vet du vad du ska säga när du ber? Du kan börja dina böner med att säga "käre himmelske Fader", och sedan avsluta dem med att säga "i Jesu Kristi namn, amen". Det du säger däremellan väljer du själv, precis som du väljer vad du ska lägga mellan två brödskivor i en dubbelmacka.

Välj vad du vill ha i din dubbelmacka. Skriv upp det du vill be om bredvid de olika delarna. Du kan säga "tack" för välsignelser, prata om dina bekymmer, be om välsignelser eller be om frågor som du har.

Du kan klippa ut den här dubbelmackan eller göra en egen. Häng upp den hemma så att du minns sådant du kan säga i dina böner.

	Käre himmelske Fader
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	I Jesu Kristi namn, amen

Studera det här materialet under bön och försök få veta vad du ska prata om. Hur kan din kunskap om Frälsarens liv och mission stärka din tro på honom och välsigna dem du vakar över genom besöksundervisningen? För mer information, gå till reliefsociety.lds.org.

Jesu Kristi gudomliga mission Livets bröd

Det här är ett budskap i en serie besökslärarbudskap som handlar om olika aspekter av Frälsarens mission.

"Jag är det bröd som ger liv, det bröd som har kommit ner från himlen. Den som äter av det brödet skall leva i evighet" (Joh. 6:51). "Jesus lär oss, sina lärjungar, att vi varje dag bör be Gud om bröd – den hjälp och den näring som vi behöver just den dagen", säger äldste D. Todd Christofferson i de tolv apostlarnas kvorum. "Herrens uppmaning att söka vårt bröd för dagen ur vår himmelske Faders hand talar om en kärleksfull Gud som också är medveten om sina barns små dagliga behov och som är ivrig att hjälpa dem, ett och ett. Han säger att vi kan be i tro till den 'som ger åt alla villigt och utan förebråelser, och han skall få den' (Jak. 1:5)."¹ När vi inser att Jesus Kristus sörjer för våra behov så vänder vi oss till honom för att få andlig näring.

Äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kvorum inbjuder oss "att

uppleva det som hände med Kristi första lärjungar, som också längtade efter livets bröd, som *inte* drog sig tillbaka utan kom till honom, stannade hos honom, och som insåg att det inte fanns någon annan de kunde gå till för att få trygghet och frid."²

Ytterligare skriftställen

Johannes 6:32–35; Alma 5:34; 3 Nephi 20:3–8

SLUTNOTER

1. D. Todd Christofferson, "Se Guds hand i våra dagliga välsignelser", *Liahona*, jan. 2012, s. 25.
2. Jeffrey R. Holland, "Hungriga mättar han med sina gåvor", *Liahona*, jan. 1998, s. 67.

Tro, Familj, Tjänande

Från skrifterna

Jesus undervisade en folkskara på över 4000 personer. Efter tre dagar sade han till lärjungarna: "Det gör mig ont om dessa människor ... [ty] de [har] inget att äta.

Om jag låter dem gå hem hungriga, kommer de att duka under på vägen. ...

Hans lärjungar svarade honom: 'Var skall man få mat här i ödemarken, så att de blir mätta?'

[Jesus] frågade dem: 'Hur många bröd har ni?' 'Sju', svarade de. ...

[Jesus] tog de sju bröden, tackade Gud, bröt dem och gav åt sina lärjungar för att de skulle sätta fram åt folket. ...

De hade också några små fiskar, och efter att ha tackat Gud sade han att också de skulle sättas fram.

Alla åt och blev mätta, och de plockade upp de stycken som blivit över, sju korgar." (Se Mark. 8:1–9.)

Att begrunda

Hur ger Kristus oss näring när vi kommer till honom?

TACK, BRODER JAY

Kristine Purcell

Jag är så tacksam för andan, hängivenheten, förberedelserna och kärleken hos oräkneliga tjänare i kyrkan.

I morgon är det söndag”, sade jag till min femåriga dotter som satt uppkrupen i mitt knä. Ett leende spred sig i hennes ansikte.

”Å, vad bra”, sade hon. ”Då får jag träffa broder Jay.”

Mitt hjärta fylldes av tacksamhet. Jag är så tacksam för en kärleksfull, omtänksam primärlärare som underlättade övergången till en ny församling efter en flyttning. Det hade varit traumatiskt för hela familjen att lämna hemmet i Mellanvästern och flytta drygt 200 mil, men särskilt för vår lilla dotter Season. Hon är blyg av naturen och var rädd för nya situationer så det var svårt för henne att gå till kyrkan första söndagen i en ny församling.

Broder Jay, en vänlig, hängiven man, hade den rätta blandningen av humor och tillgivenhet för att vinna Seasons tillit. Första söndagen böjde han sig ner, tog henne i handen, tittade henne i ögonen och sade: ”Kom, lilla vän. Du får roligt i vår klass.”

Allteftersom veckorna gick såg Season mera fram emot söndagen, mer än någon annan dag i veckan. Så snart vi kom till kyrkan tittade hon

efter sin lärare. Han brukade le välkomnande mot henne.

Under årens lopp kom broder Jay ihåg varje elev med små presenter på helger och födelsedagar. När Season skulle fylla år var broder Jay den viktiga gästen som hon ville bjuda till sin fest.

Kunde han ha en aning om vilket inflytande han hade i vår lilla flickas liv? Skulle han någonsin kunna ana hur mycket hans ord och gärningar betydde för hans grupp av femåriga primärelever? Kunde han veta hur mycket det betydde för mig som mamma att han var en del av min dotters liv?

Senare gick Season över till broder Edwards klass, och hennes underbara tid i Primär fortsatte. Jag är så tacksam för alla samvetsgranna, väl förberedda, ödmjuka män och kvinnor som har haft ett positivt andligt inflytande på Seasons liv.

Hela vår familj har välsignats av hängivna personer som har tjänat oss på vår väg mot andlig utveckling. Jag minns en utmärkt scoutledare, en tålmodig rådgivande till prästernas

kvorum, en tålmodig seminarielärare, ett utomordentligt presidentskap för Unga kvinnor och en omtänksam biskop.

Vår familj är rikt välsignad, men jag vet att vi inte är unika. ”Broder Jay” kan vara många personer, för det finns många hängivna bröder och systrar vars tjänande har berört andra familjer som är som oss. Vi är så tacksamma för deras anda, hängivenhet, förberedelser och kärlek.

Tack, alla uppriktiga tjänare i kyrkan som har hjälpt vår familj. ■

Författaren bor i Nevada i USA.

STRÄVA EFTER ATT FÖRÄNDRA LIV

”Må vi inrikta oss på de enkla sätt varpå vi kan

tjäna i Guds rike och alltid sträva efter att förändra liv, däribland vårt eget.”

Äldste M. Russell Ballard i de tolv apostlarnas kvorum, ”O, var visa!” *Liahona*, nov. 2006, s. 20.

JEREMIA

*"Jeremia levde under en svår tid och på en svår plats, men Herren lät honom förutse 'en tid av hopp under Israels insamling den sista tiden'."*¹

– Linda K. Burton, Hjälpföreningens generalpresident.

Jag är son till Hilkia, en präst i Anatot, nära Jerusalem. När jag var ung kom "Herrens ord ... till mig. Han sade:

Innan jag formade dig i moderlivet utvalde jag dig, och innan du kom fram ur modersskötet helgade jag dig. Jag satte dig till en profet för folken."

Jag kände mig oförberedd för den kallelsen och svarade: "Jag förstår inte att tala, ty jag är för ung."

Herren svarade: "Säg inte: Jag är för ung, utan gå vart jag än sänder dig och tala vad jag än befäller dig.

Frukta inte för dem, ty jag är med dig för att rädda dig." Sedan "rörde [Herren] vid min mun" och lade ord i den.²

Jag profeterade i Jerusalem i fyrtio år, från 626 till 586 f. Kr., under Josias, Jojakims och Sidkias regeringar.³ Jag var samtida med profeten Lehi i Mormons bok. Vi fördömde båda orättfärdigheten hos folket i Jerusalem och förutsade den stora stadens förstörelse.⁴

Herren befallde mig att skriva ner mina profetior i en bokrulle.⁵ När kung Jojakim hörde profetierna brände han rullen. Herren befallde mig att skriva ner profetierna igen och lägga till många fler.⁶

Jag möttes hela tiden av motstånd när jag predikade Herrens ord. Pashur, son till överuppsyningsmannen, slog mig och satte mig i stocken. Pöbelhoparna vill döda mig på grund av det jag predikade. Jag var inte populär

som profet utan kastades ofta ner i hålor och i fängelser. Jag levde i en tid av stor orättfärdighet.⁷

Men trots svårigheterna lät Herren mig förutse att israeliterna skulle insamlas under den sista tiden, att Herren skulle skriva sin lag i deras hjärtan och att han skulle föra "en från varje stad och två från varje släkt" till Sion.⁸

När jag fortsatte att predika Herrens ord – också när det var svårt – lärde jag mig att en inre hängivenhet mot evangeliet leder till frid.

När vi utvecklar en samhörighet med Herren kan vi alla uppleva hopp mitt under prövningar och svårigheter. ■

SLUTNOTER

1. Linda K. Burton, "Är tron på Jesu Kristi försoning skriven i våra hjärtan?" *Liahona*, nov. 2012, s. 111.
2. Se Jeremia 1:1–9.
3. Se Handledning för skriftstudier, "Jeremia", lds.org/scriptures/gs?lang=swe.
4. Se Jeremia 6; 1 Nephi 1:13, 18–20.
5. Jeremia 36:2.
6. Se Jeremia 36:23–32.
7. Se Jeremia 20:2; 26:8; 38:6.
8. Jeremia 31:33; 3:14.

ETT KÅLHUVUD AV JADEIT

Ellen C. Jensen

När jag verkade som missionär i Taiwan besökte min kamrat och jag det nationella palatsmuseet i Taipei en förberedelsedag. Huvudattraktionen var ett konstverk som kallades Cuiyù Báicài. Många beundrade det, men allt jag såg var ett kålhuvud snidat i jadeit. Visst var det vackert, men jag måste ha missat något.

När vi var klara på museet frågade jag min kamrat: "Vad tyckte du om kålhuvudet av jadeit?"

"Jag tyckte det var jättefint!"

"Varför?" frågade jag. "Det är ju bara ett kålhuvud."

"Skojar du? Det där grönkålhuvudet av jadeit är en metafor för mitt liv!" utbrast hon.

"Kålhuvudet?"

"Ja! Känner du inte till berättelsen?"

"Tydligt inte."

Hon berättade för mig. Och hon hade rätt. Det blev en metafor för min mission och mitt liv.

För att jadeitskulpturen ska ha något värde måste jadeiten vara enfärgad. Skulpturer av perfekt jadeit säljs till högre priser eftersom det är nästan omöjligt att hitta perfekt jadeit. Grönkålhuvudet av jadeit

är grönt i ena änden och vitt i den andra, och det har sprickor och räfflor. Ingen skicklig skulptör skulle spilla tid på ett sådant stycke jade, ingen utom en som kineserna kallar för mästarskulptören.

Om jadeiten kunde tala kan jag tänka mig samtalet den skulle haft med sin nya skulptör. Jag föreställer mig hur skulptören plockar upp jadestycket.

"Vad vill du?" skulle jaden fråga.

"Jag söker efter jade som jag kan snida i", skulle skulptören säga.

"Leta då efter ett annat stycke. Jag har inget värde. Jag har två olika färger som är så sammanflätade att du aldrig

kan skilja dem åt. Jag har sprickor och räfflor. Jag kommer aldrig att ha något värde. "Slösa inte tid på mig."

"Du dumma lilla jadeit. Lita på mig. Jag är en mästarskulptör. Jag ska göra ett mästerverk av dig."

Det som gör skulpturen av grönkålhuvudet så förunderlig är att den anonyma mästarskulptören använde jadeitens svagheter – de två färgerna, sprickorna och räfflorna – för att göra grönkålhuvudet ännu mer naturtroget. Den solitt vita delen blev stjälkarna, och sprickorna och räfflorna fick bladen se levande ut. Om det inte hade varit för jadeitens "svagheter" skulle det inte ha sett så verkligt ut.

HERREN SER TILL HJÄRTAT

"I vår värld är den moraliska karaktären ofta underordnad skönhet eller charm. Men från forna tider ekar Herrens råd till profeten Samuel: '[Herren] går inte efter vad en människa ser. En människa ser det som är för ögonen, men Herren ser till hjärtat' (1 Sam. 16:7)."

President Thomas S. Monson, "Kanariefåglar med grått på vingarna", *Liahona*, juni 2010, s. 4.

Eftersom det här konstverket var så vackert blev det en gåva till en av kungligheterna i Kina och smyckade hallarna i vackra asiatiska palats. Till slut hamnade det på museet i Taiwan.

Det påminner mig om Ether 12:27: ”Och om människorna kommer till mig skall jag visa dem deras svaghet. ... Min nåd är tillräcklig för alla människor som ödmjukar sig inför mig. Ty om de ödmjukar sig inför mig och har tro på mig, då skall jag göra så att det svaga blir starkt för dem.”

När jag hade sett jadeitskulpturen fick det här skriftstället en

ny innebörd. Vi är alla som det här jadeitstycket, förutom att vi fortfarande håller på att snidas. Vi måste lita på mästerskulptören Jesus Kristus som tar våra svagheter och gör dem starka. I vårt ofullkomliga tillstånd fokuserar vi ibland på våra ofullkomligheter och misströstar eftersom vi inte tror att vi någonsin kommer att duga. Men vår Frälsare Jesus Kristus ser oss sådana som vi kan bli. När vi låter hans försoning verka i vårt liv, formar han oss till mästerverk som en dag kommer att bo hos konungarnas Konung. ■

Författaren bor i Utah i USA.

HUR KAN JAG SE MIG SJÄLV SÅ SOM MÄSTAREN SER MIG?

Det är en utmaning att se oss själva så som Herren ser oss. Han ser oss som Guds barn med stora möjligheter och enormt värde. Men ibland fokuserar vi på våra tillkortakommanden. Vår Fader i himlen har inte skapat oss för att vi ska älta våra svagheter utan för att vi ska bli vackra mästerverk. Genom Jesu Kristi evangelium och hans försoning kan vi övervinna våra tillkortakommanden.

Du kan läsa följande skriftställen för att lära dig hur Herren använder ofullkomliga människor till att utföra hans verk: 2 Mos. 4:10–12; Jeremia 1:4–10; 1 Nephi 4:1–6; Alma 26:12; Läran och förbunden 35:17–18.

LIZOCHKAS HJÄRTA

Marina Petrova

Min make och jag blev medlemmar i kyrkan i Ryssland 1995 och vi beseglades året därpå i templet i Stockholm. Våra två små döttrar beseglades också till oss. Två år senare välsignades vi med ännu en dotter, Lizochka. Allting gick bra. Vi var lyckliga. Men två dagar efter födseln började hon få svårt att äta. På en månad gick hon bara upp 300 gram.

Personalen på barnkliniken sade att vi skulle ge henne mat oftare. Jag såg att hon ville äta men inte kunde. Till slut tog min make henne till sjukhuset. Läkaren gav oss genast en diagnos – ett medfött hjärtfel. En hjärtklaff fungerade inte, och det dåliga blodflödet till lungorna gjorde det svårt för henne att andas och äta.

Hon behövde opereras, men i Ryssland var det yngsta barnet som fått den här operationen två år. Vår dotter var bara en månad gammal. Läkaren ordinerade en behandling och sade de skulle operera henne när hon hade blivit äldre.

En månad senare försämrades Lizochkas hälsa dramatiskt och vi for i ilfart till sjukhuset med henne. Jag höll henne medan vi åkte. Hon såg på mig som om hon vädjade om

hjälp. Om jag inte hade varit medlem i kyrkan vet jag inte vad jag skulle ha gjort. Men min man och jag litade på Herren och trodde fullt och fast att allt skulle gå bra. Jag försökte lugna henne med att säga: "Du behöver inte vara rädd för något, min lilla. Gud älskar oss. Han hjälper oss, och allt kommer att bli bra.

Äntligen var vi framme. Jag rusade in på mottagningen medan jag höll henne tätt intill mig. Lizochka blundade. Hon andades nästan inte alls. Jag kunde nästan inte prata men berättade för en läkare om mitt barn, och sjukhuspersonal tog henne till intensivvårdsavdelningen. Läkaren sade att hennes lungor hade börjat svälla. De kopplade en andningsapparat till henne.

Dagen därpå pratade vi med chefsläkaren på hjärtkliniken. Han sade: "Jag har gjort sådana operationer, men bara på äldre barn. Hur gammal är hon nu?"

"Två månader", sade vi.

"Hon har redan mycket ont. Hon är så liten och eftersom lungorna har svällt upp så kompliceras det det hela, men vi kan inte skjuta upp det längre. Jag har aldrig gjort en sådan operation på ett litet barn. Jag ska göra allt

jag kan. Ni måste köpa en konstgjord hjärtklaff, men det är mycket dyrt – omkring 2 100 dollar. Operationen görs om fyra dagar."

Vad skulle vi göra? Varken vi eller någon vi kände hade så mycket pengar. Men andra blev uppmärksammade på vår situation, och tack vare deras generositet och Herrens barmhärtighet fick vi ihop pengarna. Min make köpte klaffen som vi behövde för att rädda livet på vårt lilla barn.

Alla bröder och systrar i vår gren bad och fastade för vår lilla dotter, och det gjorde även missionärerna och många sista dagars heliga på orten. Vi kände deras stöd. När vi satt i korridoren dagen då operationen skulle ske, kände vi den Helige Andens närvaro och våra bröders och systrars böner. Vi visste att de var nära oss! och Gud var med oss och vägledde kirurgerna. Han lämnade oss inte, och allt skulle gå bra.

När kirurgen kom ut efter operationen sade han, något förbryllad: "Allt gick bra. Vi satte in klaffen. Jag vet inte hur, men det lyckades." Men vi vet hur det lyckades. Vår himmelske Fader välsignade honom.

Lizochka fick vara kvar på sjukhuset i tre dagar medan svullnaden

NÄR BÖNERNA INTE VERKAR BESVARAS

Det är så svårt när en uppriktig bön om något du önskar dig väldigt mycket inte besvaras på det sätt du vill. "Det är svårt att förstå varför ditt utövande av djup och innerlig tro, som kommer av din lydnad, inte ger önskat resultat. Frälsaren lärde: 'Vad ni än ber Fadern om i mitt namn som är lämpligt för er, skall bli er givet.' [L&F 88:64; kursivering tillagd.] Ibland är det svårt att inse vad som i längden är *bäst* eller *nyttigt* för dig. Ditt liv blir lättare när du accepterar att det som Gud gör i ditt liv är för ditt *eviga* bästa."

Se äldste Richard G. Scott i de tolv apostlarnas kворum, "Använd dig av bönens himmelska kraft", *Liahona*, maj 2007, s. 9.

i hjärtat och lungorna gick ner. Hon hade skurits upp och öppningen hade förseglats med en tunn hinna. Några dagar senare opererade de igen för att stänga igen hennes bröst-korg och organ. Nästan ingen av läkarna väntade sig att hon skulle överleva. Men vi trodde på vår himmelske Fader och hans makt, och vi trodde att om det var hans vilja så skulle hon klara sig.

Bara Gud kunde ha gett oss Lizochka tillbaka. Hon blev bättre för varje dag som gick. Hon var kvar på sjukhuset i ytterligare en månad och nu är hon hemma hos oss.

Gud är en Gud som gör underverk. Han hör våra böner och när vi har det svårt så bär han oss. Prövningar stärker vår tro och lär oss att tro, hoppas och visa kärlek. ■

Författaren bor nu i Belgien.

Äldste
David A. Bednar
i de tolv apostlarnas
kvorum

Missionsarbete, släktforskning och tempeltjänst

Under en högtidlig församling som hölls i templet i Kirtland den 6 april 1837 sade profeten Joseph Smith: "Efter allt som sagts är [vår] största och viktigaste plikt att predika evangeliet."¹

Nästan exakt sju år senare, den 7 april 1844, förkunnade han: "Det största ansvar som Gud har ålagt oss i denna värld är att söka våra döda. Aposteln säger: 'Först tillsammans med oss kan de nå målet', [se Hebr. 11:40] ty det är nödvändigt att vi har beseglingsmakten så att vi kan besegla våra barn och våra döda för tidernas fullhets utdelning – en tidsutdelning i vilken de löften som Jesus Kristus gav om människans frälsning innan världens grund blev lagd skall gå i uppfyllelse."²

Några kanske undrar hur predikandet av evangeliet *och* sökandet efter våra döda samtidigt kan vara den största plikten och det största ansvaret Gud har gett sina barn. Mitt ändamål är att visa

Att predika evangeliet och söka våra döda är kompletterande delar av ett enda stort verk – ett kärleksarbete som är avsett att förändra, vända och rena hjärtat hos den som innerligt söker efter sanningen.

att de här lärdomarna markerar enheten i de sista dagarnas frälsningsarbete. Missionsarbete och släktforskning och tempeltjänst kompletterar varandra och går in i varandra som i ett enda stort verk, ”den plan som skulle genomföras när tiden var fullbordad: att i Kristus sammanfatta allt i himlen och på jorden” (Ef. 1:10).

Det är min bön att den Helige Anden ska hjälpa dig och mig när vi nu gemensamt begrundar de sista dagarnas underbara frälsningsverk.

Hjärtan och prästadömet förrättningar

Att predika evangeliet och söka efter våra döda är två gudomligt ålagda ansvar som

har att göra både med våra hjärtan och med prästadömet förrättningar. Kärnan i Herrens verk är att förändra, vända och rena hjärtan genom förbund och förrättningar som utförs med rätt prästadömsmyndighet.

Ordet *hjärta* förekommer över 1 000 gånger i standardverken och symboliserar en persons innersta känslor. Sålunda definierar vårt hjärta – summan av våra önskningar, vår tillgivenhet, våra avsikter, våra motiv och vår attityd – vem vi är och avgör vilka vi blir.

Herrens avsikt med missionsarbetet är att inbjuda alla att komma till Kristus, ta emot det återställda evangeliets välsignelser och hålla ut intill slutet genom tro på Kristus.³ Vi berättar inte om evangeliet bara för att

Om vi bara utför och pliktmässigt bockar av allt på vår omfattande "att göra inom evangeliet-lista" kan det leda till att vi går miste om att få hans bild i vårt ansikte eller uppleva en mäktig förändring i hjärtat.

öka antalet och mängden medlemmar i den återställda kyrkan. Snarare strävar vi efter att utföra det gudomligt givna ansvaret att förkunna att Fadern verkligen har en lycksalighetsplan, hans enfödde Sons, Jesu Kristi gudomlighet och kraften i Frälsarens försoningsoffer. Att uppmana alla att "komma till Kristus" (se Moroni 10:30–33), uppleva en "mäktig förändring" i hjärtat (se Alma 5:12–14) och erbjuda frälsningens förrättningar till personer under jordelivet som ännu inte ingått förbund är de grundläggande orsakerna till att vi predikar evangeliet.

Att göra det möjligt för levande och döda att upphöjas är Herrens avsikt med att bygga tempel och utföra ställföreträdande förrättningar. Vi dyrkar inte Gud i templet bara för att skapa minnesvärda upplevelser för enskilda eller familjer. Snarare strävar vi efter att utföra det gudomligt givna ansvaret att erbjuda hela mänskligheten frälsningens och upphöjelsens förrättningar. Att inplantera i barnens hjärtan de löften som gavs till fäderna, ja, Abraham, Isak och Jakob, och därigenom vända barnens hjärtan till deras fäder och att släktforska och utföra ställföreträdande förrättningar i templet är ett verk som välsignar enskilda i andevärlden som ännu inte ingått förbund.

Prästadömetts förrättningar är vägen till gudaktighetens kraft.

"Och detta större prästadöme förvaltar evangeliet och innehåller nyckeln till rikets hemligheter, ja, nyckeln till kunskapen om Gud.

Därför är gudaktighetens kraft uppenbar i dess förordningar.

Och utan dess förordningar och prästadömetts myndighet är gudaktighetens kraft

inte uppenbar för människor i köttet" (L&F 84:19–21).

Tänk på den allvarsamma betoningen i dessa verser. En person *måste* först gå igenom dopets port och ta emot den Helige Andens gåva – och sedan gå vidare längs förbundens och förrättningarnas stig som leder till Frälsaren och välsignelserna som kommer av hans försoning (2 Nephi 31). Prästadömetts förrättningar krävs för att vi till fullo ska kunna "komma till Kristus och bli fullkomnade i honom" (se Moroni 10:30–33). Utan förrättningarna kan en person inte ta emot alla välsignelserna som är möjliga tack vare Herrens oändliga och eviga försoningsoffer (se Alma 34:10–14) – ja, gudaktighetens kraft.

Herrens verk är ett enda majestätiskt verk som fokuserar på hjärtan, förbund och prästadömetts förrättningar.

Konsekvenser

Denna gudomliga lära påverkar vårt arbete i kyrkan på två viktiga sätt.

För det första betonar vi kanske ofta för mycket olika delar av frälsningsarbetet och dithörande riktlinjer och tillvägagångssätt. Jag är rädd för att många av oss fokuserar så utslutande och intensivt på en viss aspekt av Herrens verk att vi misslyckas med att fånga hela kraften som finns i detta allomfattande frälsningsverk.

Herren strävar efter att sammanfatta allt i Kristus, medan vi ofta segmenterar och specialiserar oss på sätt som begränsar vår insikt och vision. Ett extremt exempel på detta är när prioritet ges till att hantera program och förbättra statistik istället för att inbjuda enskilda att ingå förbund och värdigt

ta emot förrättningar. Ett sådant handlingsätt begränsar reningen, glädjen, den fortgående omvändelsen och den andliga kraften och det andliga skyddet som kommer när vi "överlämnar våra hjärtan åt Gud" (se Helaman 3:35). Om vi bara utför och pliktmässigt bockar av allt på vår omfattande "att göra inom evangeliet-lista" kan det leda till att vi går miste om att få hans bild i vårt ansikte eller uppleva en mäktig förändring i hjärtat (se Alma 5:14).

För det andra är Elias ande en central och ytterst viktig del i arbetet att förkunna evangeliet. Kanske är det så att Herren betonade denna sanning i just den ordning som händelserna skedde när evangeliets fullhet återställdes till jorden i vår tid.

I den heliga lunden såg Joseph Smith och talade med den Evige Fadern och Jesus Kristus. Den synen inledde tidernas fullhets utdelning (se Ef. 1:10) och under-visade Joseph om gudomens sanna natur och om fortsatt uppenbarelse.

Omkring tre år senare, som svar på innerlig bön kvällen den 21 september 1823, fylldes Josephs sovrum med ljus tills det "var ljusare än mitt på dagen" (Joseph Smith — Historien 1:30). En person visade sig vid hans säng och kallade den unge mannen vid namn och sade att "han var en budbärare sänd från Guds närhet ... och att hans namn var Moroni" (Joseph Smith — Historien 1:33). Han gav Joseph instruktioner om Mormons boks framkomst. Och sedan citerade Moroni ur Malaki i Gamla testamentet, men

Vi dyrkar inte Gud i templet bara för att skapa minnesvärda upplevelser för individer eller familjer. Snarare strävar vi efter att utföra det gudomligt givna ansvaret att erbjuda hela mänskligheten frälsningens och upphöjelsens förrättningar.

med en liten avvikelse från ordalydelsen i vår bibel:

"Se, jag skall uppenbara prädömet för er genom profeten Elias hand, innan Herrens stora och fruktansvärda dag kommer ... Och han skall inplanta i barnens hjärtan de löften som gavs till fäderna, och barnens hjärtan skall vända sig till sina fäder. Om det inte vore så, skulle hela jorden bli fullständigt ödelagd vid hans ankomst" (Joseph Smith — Historien 1:38–39).

Moronis instruktioner till den unge profeten hade två huvudteman: 1) Mormons bok och 2) Malakis förutsägelse om Elias roll i återställelsen av "allt ... som Gud har förkunnat genom sina heliga profeters mun från urminnes tid" (Apg. 3:21). Så de händelser som inledde återställelsen uppenbarade en rätt förståelse av gudomen, etablerade att fortsatt uppenbarelse verkligen äger rum, framhöll betydelsen av Mormons

bok och förebådade frälsningens och upphöjelsens verk för både levande och döda.

Fundera nu över vilken roll Mormons bok har i att förändra hjärtan – och Elias andes roll i att vända hjärtan.

Mormons bok tillsammans med Herrens ande är "det effektivaste redskap som Gud gett oss till att omvända världen".⁴ Den här skriften som vi fick under återställelsen är vår religions slutsten och är nödvändig i arbetet att föra själar till Frälsaren. Mormons bok är ännu ett Jesu Kristi testamente – ett ytterst viktigt bekräftande vittne om

Att predika evangeliet och söka efter våra döda är två gudomligt ålagda ansvar som har att göra både med våra hjärtan och med prästadörets förrättningar.

Återlösarens gudomlighet för en värld som blir allt mer världslig och cynisk. Hjärtan förändras när personer läser och studerar Mormons bok och ber med ärligt uppsåt om att få veta om boken är sann eller inte.

Elias ande är "en manifestation från den Helige Anden som bär vittne om familjens gudomliga natur".⁵ Den Helige Andens tydliga påverkan är ett mäktigt vittne om Faderns lycksalighetsplan och får personer att söka efter och älska sina förfäder och släktingar – både levande och döda. Elias ande påverkar personer både inom och utanför kyrkan och vänder barnens hjärtan till fäderna.

Den här artikeln har sex videor. Skanna den här qr-koden eller gå till lds.org/go/bednar1014 för att se den första videon om en berättelse som illustrerar den här principen.

Tiden har kommit när vi på ett mer effektivt sätt behöver nyttja den kraftiga kombinationen av en mäktig förändring i hjärtat, vilken är möjlig tack vare den andliga kraften i Mormons bok, och vändningen av hjärtat till fäderna, vilken är möjlig tack vare Elias ande. En längtan efter band till det förflutna kan förbereda en person på att ta emot Guds ords kraft och stärka hans eller hennes tro. Ett hjärta vänt mot fäderna hjälper på ett unikt sätt en person att stå emot motståndaren och stärka sin omvändelse.

Titta på den andra videon med en berättelse som illustrerar den här principen.

Principer

Nu vill jag lyfta fram fyra principer om den andliga kraft som kommer av att hjärtan förändras och vänds.

1. **Hjärtan och omvändelse.** Att vända sig mot fäderna väcker hjärtat och förbereder det för en mäktig förändring. På så sätt bidrar Elias ande till omvändelse.

Titta på den tredje videon med en berättelse som illustrerar den här principen.

2. **Hjärtan och behålla medlemmar.** Att vända sig mot fäderna uppehåller och stärker hjärtan som har upplevt den mäktiga förändringen. På så sätt bidrar Elias ande till att behålla nyomvända.

Titta på den fjärde videon med en berättelse som illustrerar den här principen.

3. **Hjärtan och återaktivering.** Att vända sig mot fäderna, efter att upplevt det mäktiga förändringen, fortsätter att mjuka upp ett hjärta som har blivit hårt. På så sätt är Elias ande en nyckel till återaktivering.

Titta på den femte videon med en berättelse som illustrerar den här principen.

4. **Hjärtan och ståndaktiga missionärer.** En missionär som har upplevt både den mäktiga förändringen och en vändning av hjärtat är en mer omvänd, helgad och ståndaktig tjänare.

Titta på den sjätte videon med en berättelse som illustrerar den här principen.

Med en snabbt växande och bättre förbättre missionärsstyrka kan vi helt enkelt inte enbart utgå från tidigare framgångar för att avgöra framtidens kurs och metoder. Herren har gett oss inspirerad teknik och inspirerade verktyg som gör att vi kan dra nytta av enheten i missionsarbetet, tempeltjänsten

Elias ande är "en manifestation från den Helige Anden som bär vittne om familjens gudomliga natur".

och släktforskningen mer än någonsin tidigare under den här utdelningen. Och det är inte en tillfällighet att dessa uppfinningar kom precis just då de så väl behövs för att främja missionsarbetet runt hela jorden. Herrens verk är ett enda majestätiskt verk som fokuserar sig på hjärtan som kan förändras och vändas, på heliga förbund och på gudaktighetens kraft som uppenbarar sig i prästadörets förrättningar.

Sammanfattning och vittnesbörd

Herren förkunnade: "Jag kan utföra mitt eget verk" (2 Nephi 27:21) och "jag skall påskynda mitt verk i dess tid" (L&F 88:73). Vi är vittnen till hur han påskyndar sitt verk.

Vi lever och verkar i tidernas fullhets utdelning. Vi bör inse den eviga vikten av den säregna utdelningen vi lever i och det bör påverka allt vi gör och strävar efter att bli. Frälsningsarbetet som ska utföras i vår tid är storslaget, omfattande, ytterst viktigt och trängande. Vi bör vara mycket tacksamma för välsignelserna och plikterna som kommer av att vi lever i denna speciella del av den sista utdelningen. Kunskapen om att "av den åt vilken mycket är givet krävs mycket" (L&F 82:3) bör göra oss ödmjuka.

Att predika evangeliet och söka våra döda är kompletterande delar av ett enda stort verk – ett kärleksarbete som är avsett att förändra, vända och rena hjärtat hos den som innerligt söker efter sanningen. Den konstlade gränslinjen

som vi så ofta drar mellan missionsarbete och tempeltjänst och släktforskning håller på att lösas upp. Detta är ett enda stort frälsningsarbete.⁶

Kan vi börja förstå rollen som tempeltjänsten och släktforskningen har i att hjälpa en undersökare eller mindre aktiv medlem få en djupare insikt i frälsningsplanen? Inser vi att ett av de största inflytanden som kan hjälpa en nyomvänd att stanna kvar är Elias ande? Kan vi allt mer uppskatta vikten av upplevelser som vänder hjärtan som orsakas av att vi berättar om släkthistorier för att hitta fler personer som både medlemmar och missionärer kan undervisa? Kan vi hjälpa dem vi tjänar att få tillgång till mer av gudomlighetens kraft genom att värdigt delta i förrättningar som sakramentet och dop och konfirmation för de döda?

Må du tydligt se, otvetydigt höra och alltid minnas vikten av att du tjänar i Herrens verk genom att förändra, vända och rena hjärtan. ■

Från ett tal under ett seminarium för nya missionspresidenter den 25 juni 2013.

SLUTNOTER

1. *Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith*, s. 328.
2. *Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith*, s. 470.
3. Se *Predika mitt evangelium: Vägledning för missionärer*, s. 1.
4. President Ezra Taft Benson, "Ett nytt vittne om Kristus", *Nordstjärnan*, jan. 1985, s. 5.
5. Russell M. Nelson, "En ny skördetid", *Nordstjärnan*, juli 1998, s. 34.
6. Se Spencer W. Kimball, "Det som hör evigheten till – är vi i fara?" *Nordstjärnan*, maj 1977, s. 2.

HEMMET

Lärandets hjärta

När lärandet i kyrkan stöder lärandet i hemmet, byggs en stark grund av efterlevnad av evangeliet.

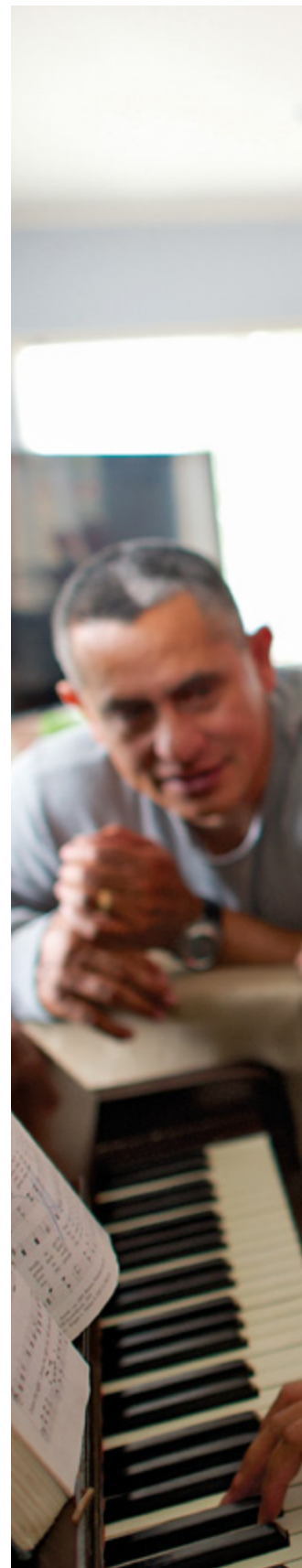
”**V**ar snälla och se till att läsa det ni ska till nästa veckas lektion.” Låter orden bekanta? De kommer ofta från en vädjande lärare vid slutet av en lektion i kyrkan.

Och även om det definitivt är viktigt att vara förberedd för sina söndagslektioner, känner du ibland att ditt huvudsakliga mål med att studera och begrunda är att du ska kunna vara fullständigt redo för söndagen?

Det borde faktiskt vara tvärtom.

All undervisning, alla program och aktiviteter i kyrkan inriktas på hemmet och stöds av kyrkan.¹ Det innebär att våra möten i kyrkan egentligen är till för att stödja den enskildes och familjens lärande. Som presiderande biskop Gary E. Stevenson sade: ”Den främsta platsen för undervisning och lärande är hemmet.”² När undervisning och lärande inriktas på hemmet, bär de med sig en kraft som kan leda till omvändelse.

Det är budskapet i den årliga utbildningen för biorganisationer 2014, *Lärande och undervisning i hemmet och kyrkan*, som finns tillgänglig på Internet på annualtraining.lds.org. ”Ingen av oss förringar undervisningen i kapellet, i möteshuset”, säger äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kvorum. ”Vi har alla gjort det i hela vårt liv, men vi skulle vilja att det handlade om hela veckan i de liv vi lever.”³ Om man införlivar detta lärande hela veckan i vardagliga ögonblick i sitt familjeliv, kan man upprätta en stark grund för ”ett hus för lärdom” (L&F 88:119) som förser oss och vår familj med andligt skydd.

LÄRANDE I HEMMET

Man ser kanske inte alltid omedelbara resultat, men när man utnyttjar enkla ögonblick för lärande och undervisning i sin dagliga rutin, kan det få en kraftig inverkan. Så här har några familjer lagt märke till denna inverkan på deras liv.

Enkla ögonblick

”Det finns stunder när det kan kännas obekvämt att ha formella samtal om vissa evangelie-ämnen. Informella undervisningstillfällen har verkligen varit till välsignelse så att vi kunnat

undervisa våra barn om viktiga saker. Dessutom finns det långt fler informella undervisningstillfällen under en dag än formella undervisningstillfällen, så vi fångar upp de möjligheterna att lära

våra barn viktiga principer. Jag undervisar till exempel om ärlighet när vi gör matinköp. Mina barn lär sig principer lättare när de ser hur de ska tillämpas.”

Mona Villanueva, Filippinerna

Stärka relationen under fikat

”Informella undervisningstillfällen har hjälpt mig få en bättre relation till mina barn. När vi sitter vid köksbordet och fikar efter skolan, pratar vi om det som hänt under deras skoldag. Någon av dem brukar berätta vad en vän har sagt eller hur hon heller han kände sig när någon sade eller gjorde något. Jag kan då ge ett vittnesbörd som passar in och prata om hur mitt barn upplevde situationen. Jag tror att öppenhjärtiga samtal när barnen är avspända gör dem mer villiga att prata om viktiga frågor när behov uppstår eftersom de har tillit och vet att deras föräldrar lyssnar.”

Alyson Frost, Grekland

Resor och samtal

”Jag tar bussen med mina döttrar till skolan varje morgon, så vi får många tillfällen att prata. Vid ett tillfälle nyligen lade vi märke till ett gift par som grälade. Mina döttrar vände sig genast mot mig och väntade på att jag skulle säga något. I stället frågade jag dem hur de uppfattade det som hade hänt. De sade att de inte tyckte att en man någonsin skulle tilltala sin fru på det sättet. Efter det talade vi om äktenskap och förhållanden. Vår 30-minuters bussresa blev både mycket uppbyggande och upplyftande.”

Mario Lorenz, Guatemala

En cirkel av omsorg

”Min fru och jag inser att det främst är vårt, inte ledarnas, ansvar att undervisa våra barn, men vi är tacksamma för det de gör och vi hjälper till där vi kan. Vår församling har bra ledare som verkligen fokuserar på ungdomarna och barnen, och gör så mycket de kan för att hjälpa dem se sin fulla potential med utgångspunkt i det som föräldrarna har gjort. Jag har talat med biskopen några gånger, och jag har god kontakt med ungdomsledarna och frågar ofta om mina barn och deras framsteg. Det faktum att vi ofta talar om våra barns framsteg hjälper oss alla att förstå hur vi kan hjälpa var och en av dem.”

Jesse N. Arumugam, Sydafrika

KRISTUS UNDERVISADE PÅ BERGSS- LUTTNINGAR OCH I HEM

”Frälsaren [var] vår läromästare. ... Vi kan se att större delen av hans verksamhet bestod i att undervisa. Och ändå gavs det mesta av den här undervisningen inte i någon kyrkobyggnad. Hans undervisning gavs ute där människorna befann sig. Den gavs på vägar, stigar, sluttningar, strandkanter och i hem.”

Äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kvorum i ”Learning and Teaching in the Home and the Church—the Home” (film från utbildning för biorganisationer 2014), annualtraining.lds.org.

Styrka i skrifterna

”Med hjälp av skriftstudier lär jag mig om Kristus och hans egenskaper så att jag kan bli lik honom. Det ger mig också ett större överflöd av Anden, vilket vägleder mig och lär mig hur jag kan tillämpa det jag lärt mig så att jag kan stå förberedd inför livets svårigheter och de frestelser Satan kastar åt mitt håll. Utan den välsignelsen i mitt liv vet jag att jag inte kan nå min potential som en son till Gud.”

Nathan Woodward, England

LÄRANDE I KYRKAN:

Tio principer som varje lärare bör känna till

Förutom att stärka lärandets och undervisningens kraft i hemmet, kan vi också stärka klassrumsupplevelsen i kyrkan. När lärarna tillämpar dessa tio principer, frammanar de omvändelse hos dem de undervisar.

1. Rådgör med föräldrar, som har den främsta rollen som lärare, för att se vilka behov klassmedlemmarna har, och undervisa sedan med tanke på dessa behov.
2. Förbered och undervisa genom Anden. Hitta frågor och inlärningsaktiviteter som gör att Anden kan leda diskussionerna och som ger klassmedlemmarna andlig näring.
3. Undervisa människor, inte lektioner.
4. Fokusera på de lärdomar som utgör kärnan i evangeliet.
5. Undervisa om en eller två nyckelprinciper på djupet snarare än att försöka täcka allt material i lektionen.
6. Bjud in Anden genom att låta alla delta (se L&F 88:122).
7. Ge en kraftfull inbjudan till handling – inte bara till att gå hem och läsa något utan till att gå hem och efterleva.
8. Bär ditt vittnesbörd om lärosatsen – i slutet av lektionen och närhelst Anden manar dig.
9. Lev efter evangeliet och ”[ställ] ditt eget hus i ordning” (se L&F 93:43–44, 50).
10. Finn sätt att låta undervisningen fortsätta genom informella ögonblick i vardagen.

SLUTNOTER

1. Se *Handbok 2: Kyrkans förvaltning* (2010), 1.4.
2. Gary E. Stevenson i ”The Ward Council—We’re All in This Together” (film från utbildning för biorganisationer 2014) annualtraining.lds.org.
3. Jeffrey R. Holland i ”Learning and Teaching in the Home and the Church—the Home” (film från utbildning för biorganisationer 2014), annualtraining.lds.org

UPP TILL vattenytan

Jag hade bett innerligt till min himmelske Fader att han skulle befria mig från min ångest och förtvivlan, men utan de här prövningarna skulle jag kanske inte nå fram till det "utlovade land" som han ledde mig till.

Jon Warner

Omkring ett halvår efter att jag hade gått ut college började jag få panik- och ångestattacker och depressioner. Jag hade ingen aning om var de kom från, men de tog hårt på krafterna.

Jag fick kämpa för att hålla mig uppe. När man gav mig en ny uppgift på jobbet fick jag en sådan ångest att jag inte kunde sitta still. Mina tankar skenade i väg med mig och mitt hjärta bultade så hårt att jag trodde att det skulle hoppa ut ur bröstet på mig. Det här fortsatte i dagar, och när jag kom hem från jobbet varje dag så ramlade jag ihop på soffan. Innan jag visste ordet av var det morgon och en ny arbetsdag hade börjat.

De här tillståndet höll i sig i månader, till och med efter att jag hade hittat ett nytt jobb och gick i terapi.

På vägen till arbetet varje morgon bad jag om kraft att på något sätt överleva dagen och komma hem igen till min hustru och min dotter. Jag såg ingen ände på min kamp och ville ofta ge upp. Många gånger hade jag tårar i ögonen när jag bad himlen att hjälpa mig. Jag bad uppriktigare än någonsin tidigare och vädjade till min himmelske Fader att hjälpa mig förstå min prövning och befria mig från den.

Allt tycktes svart och hopplöst när jag inte kände Andens påverkan. Men när Anden lyfte upp mig ur hopplösheten

fick jag mod att fortsätta, om det så bara var tills nästa bön. Jag lärde mig att förtrösta på Herren och be till honom, inte bara för att välsigna maten eller tala om att nu går jag och lägger mig. Följden blev att jag kom honom närmare.

Kastade på havets vågor

Mitt uppe i min ångest och förtvivlan läste jag på nytt skildringen av Jarediternas resa över det "stora djupet" (se Ether 2:25). Jag kan föreställa mig deras nervösa förväntan när de gick ombord på sina båtar. Det skulle kanske bli en farofylld resa, men de visste att de var på väg till ett "land som är utvalt framför alla andra länder" (Ether 2:15).

Vi läser följande om deras resa:

"Herren Gud lät en våldsam vind blåsa över vattnens yta, mot det utlovade landet, och sålunda kastades de på havets vågor för vinden.

Och det hände sig att de många gånger begravdes i havets djup på grund av de berghöga vågor som bröts över dem, och likaså av det väldiga och förfärliga oväder som orsakades av den våldsamma vinden ...

När de därför var omgivna av mycket vatten ropade de till Herren, och han förde dem åter upp till vattenytan.

Och det hände sig att vinden aldrig upphörde att blåsa mot det utlovade landet medan de var på vattnen. Och på så sätt drevs de framåt av vinden" (Ether 6:5–8).

De här verserna fick en personlig betydelse för mig. Jag kände att jag var i min egen båt och att ångestens vindar kastade sig mot mig och depressionernas vågor svallade över mig och begravde mig i förtvivlans djup. När jag var "begraven" och ropade till Herren kom jag upp till ytan igen, men blev begravnen på nytt.

Jag läste vers 8 igen: "Vinden [upphörde] aldrig att blåsa mot det utlovade landet ... Och på så sätt drevs de framåt av vinden" (betoning tillagd). Då slog det mig. Samma vindar som orsakade de skyhöga vågor som begravde båtarna var också till välsignelse för Jarediterna på deras resa. Jag hade bett innerligt till min himmelske Fader att han skulle befria mig från min ångest och förtvivlan, men utan dessa prövningar skulle jag kanske inte nå fram till det "utlovade land" som han ledde mig till.

De här verserna förändrade min livssyn. Min ångest och mina depressioner hade gett mig större tillit till min himmelske Fader. Utan vindarna och vattnet hade jag kanske aldrig lärt känna Gud som jag nu känner honom, och Jarediterna hade kanske aldrig kommit fram till det utlovade landet.

Det har gått några år sedan den här upplevelsen. Ångestens vindar har mojnät och depressionens vågor upphört att begrava mig. Men om det blåser upp till storm igen så ska jag ropa till Herren och vara tacksam eftersom jag vet att lugnt vatten inte driver några båtar till det utlovade landet. Det gör bara stormigt vatten. ■

Författaren bor i Utah i USA.

FÖRLORA ALDRIG TRON

"Vilket är det bästa sättet att möta psykiska eller känslomässiga utmaningar när de drabbar dig eller dem du älskar? Förlora framför allt inte tron på din Fader i himlen, som älskar dig mer än du kan förstå. ...

Fortsätt trofast att följa de beprövade andaktsfulla vanor som bjuder in Herrens ande till ditt liv. Sök råd från dem som innehar nycklar till din andliga välfärd. Be om och sätt värde på prästadömet välsignelser. Ta sakramentet varje vecka och håll fast vid de fullkommande löftena i Jesu Kristi försoning. ...

Nedbrutna sinnen kan helas precis som krossade ben och krossade hjärtan. Medan Gud arbetar på reparationerna kan resten av oss hjälpa till genom att vara barmhärtiga och vänliga och inte fördömande."

Äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kворum, "Som ett krossat kär", *Liahona*, nov. 2013, s. 40–42.

OMVÄNDELSE OCH FÖRÄNDRING I

Chile

De första dopen ägde rum 1956. Nu har kyrkan 1 tempel, 9 missioner, 74 stavar och nästan 600 000 medlemmar i Chile.

Néstor Curbelo

kyrkohistorisk rådgivande i området Sydamerika Syd

Under de 58 år som gått har kyrkans medlemmar i Chile visat sin förmåga att förändra sitt liv och göra de finjusteringar som profeterna uppmanat dem att göra. Den här andan har bidragit till kyrkans stora tillväxt där under det gångna halvsekle. I dag finns det nästan 600 000 medlemmar i Chile. Var trettionde chilensare är medlem i kyrkan.¹

En apostel besöker Chile

1851 anlände äldste Parley P. Pratt (1807–1857) i de tolv apostlarnas kворum till Valparaíso för att upprätta kyrkan. Men då han och hans följeslagare inte talade spanska, hade brist på ekonomiska resurser och landet inte hade religionsfrihet, lyckades de inte genomföra sin plan.

Lärare med fjärdeklassare på Colegio A. D. Palmer, en skola som sponsrades av kyrkan, omkring 1966.

Äldste Pratt skrev till president Brigham Young (1801–1877) och gav följande rekommendation: "Mormons bok och några billiga publikationer bör översättas till spanska och tryckas. Det blir nyckeln till dessa länder när det levande prästadömet åtföljs av någonting som man kan läsa, ja, de skrifter som innehåller Guds löften, människors böner och tro i gamla tider och Guds kraft och ande att påverka dem så att Israels hus kan återställas."²

Kyrkan etableras

Trots äldste Pratts bemödanden kom det att ta över hundra år innan kyrkan blev fast etablerad i Chile. År 1956 skickades äldste Joseph Bentley och äldste Verle Allred från Argentinamissionen för att predika evangeliet i Chile, där det nu fanns större religiös tolerans. I Santiago stöddes de här missionärerna av familjen Fotheringham som hade flyttat dit från Panama och hade hoppats på att missionärer skulle komma.

De första dopen förrättades i Chile den 25 november 1956 i en klubbänläggning med simbassäng. Äldste Allred säger: "Vi gick till klubbänläggningen innan solen gick upp och höll ett möte med bön och några korta tal. Jag gick ner i vattnet med broder Garcia. Jag döpte honom först och sedan åtta andra efter honom. Det var ett alldeles särskilt tillfälle. Det vi alla kände där är oförglömligt. ... De här medlemmarna blev kyrkans pionjärer i Chile och jag tror att var och en av dem förblev trofast livet ut: familjen Garcia, familjen Saldaño och syster Lanzarotti."³

Ledare kallas

I februari 1959 besökte Spencer W. Kimball (1895–1985) i de tolv apostlarnas kворum landet och betonade vikten av att utbilda lokala ledare. En av de första lokala ledarna var Carlos Cifuentes, som var rådgivare till missionspresident Robert Burton. Äldste Julio Jaramillo, som senare blev områdessjuttio och tempelpresident, berättar om en

upplevelse han hade: "Jag fick mitt första intryck av broder Cifuentes när jag blev inbjuden till ett prästadömsmöte efter mitt dop. När mötet började gick han upp i talarstolen och allt jag såg var hans smutsiga naglar. Jag tänkte: 'Hur kan den där mannen leda ett möte tillsammans med missionspresidenten om han har smutsiga händer?' Men när han började tala kände jag hans andliga utstrålning och glömde allt annat. Med enkla ord förmedlade han djupa tankar och begrepp till oss. Han var tungmekaniker och arbetade sent på lördagar. Han tvättade alltid händerna efter arbetet,

rådgivande i Chile: "Kyrkans skolor i Chile hade stort inflytande på tusentals ungdomars världsliga och andliga utbildning och bidrog till att förbereda ledare och missionärer under de påföljande åren."⁵

1972 inledde kyrkan sin seminarie- och institutverksamhet i Chile. I början studerade eleverna hemma och träffades en gång i veckan till en gemensam lektion. Senare hölls flera lektioner under veckan. Seminariet och institutet var till stor välsignelse för ungdomarna i landet och hjälpte dem att förbereda sig för att verka som heltidsmissionärer.

1851: Äldste Parley P. Pratt reser till Valparaíso men lyckas inte etablera kyrkan i Chile

► *1926: Äldste Melvin J. Ballard profeterar vid ett vittnesbördsmöte om kyrkans framtida tillväxt och styrka i Sydamerika*

► *1956: De första missionärerna, Joseph C. Bentley och Verle M. Allred, anländer till Chile och de första dopen äger rum*

men med de begränsade möjligheter han hade i verkstaden kunde han inte få bort all smörjolja. På det mötet lärde jag mig att inte döma efter utseendet utan att värdesätta människor för vad de verkligen är."⁴

Det uppväxande släktet stärks

På 1960- och 1970-talet stärktes kyrkan i Chile inte bara av allt erfarenare lokala ledare utan också av byggnadsverksamhet och skolprogram. Kyrkan byggde möteshus och grundade skolor, seminarier och institut.

I mars 1964 grundades kyrkans två första lågstadieskolor i Chile. Så småningom öppnades ytterligare skolor, med mer än 2 600 elever. I början av 1980-talet tillkännagav kyrkan att den skulle stänga sina skolor i Chile eftersom det nu fanns bra kommunala skolor på de flesta platser i landet.

På tal om kyrkans skolprogram säger äldste Eduardo A. Lamartine, tidigare områdessjuttio och nu kyrkohistorisk

Religionsinstitutet i Temuco är ett av 50 sådana institut i Chile.

President Gordon B. Hinckley talar till 48 000 chilenska sista dagars heliga vid en konferens i Santiago år 1996.

Äldste Eduardo Ayala, tidigare medlem i de sjuttios kvorum, var en av de första seminarielärarna och arbetade senare för Kyrkans utbildningsverksamhet i Chile. Han säger: "Herren utvalde de unga människor som var där vid den tidpunkten och många av dem har varit ute som heltidsmissionärer och är stora ledare med bra familjer. ... Seminariet och institutet var ett medel till frälsning under en tid då vi hade så mycket stridigheter i vårt land och jag är tacksam att jag fick kallet att arbeta inom kyrkans utbildningsverksamhet."⁶

Den första staven

Den 19 november 1972 grundade äldste Gordon B. Hinckley (1910–2008), då medlem i de tolv apostlarnas kvorum, Santiagos stav i Chile med Carlos Cifuentes som president.

Förberedelserna inför stavsbildningen visade de heligas karaktär i Chile och deras villighet att följa profeterna.

Äldste Hinckley hade kommit till Chile flera månader tidigare för att organisera en stav. Men efter att han hade hållit flera intervjuer sköts stavsbildningen på framtiden. Vid den tidpunkten fanns det många som hade ekonomiska problem, och några medlemmar hade svårt att lyda tiondelagen.

Äldste Hinckley sade: "Jag kom tillbaka ett halvår senare och när jag då intervjuade medlemmar märkte jag att tron blomstrade. De var återigen ärliga mot Herren. Staven grundades och ända sedan dess har de tillvuxit och utvecklats."⁷

Pionjärer vid gränserna

I dag finns det två stavar i Arica, den nordligaste staden i Chile. Berättelsen om Gladys och Juan Benavidez som var de första i Arica som omvände sig till kyrkan är ett exempel på pionjärandan och det gudomliga inflytandet när kyrkan etableras runtom i Chile.

Broder Benavidez stiftade bekantskap med kyrkan 1961, när vinden blåste några papper i hans riktning: "Det visade sig vara sidor ur *Det Bästa* med en lång artikel om 'mormonerna' som beskrev deras liv och övertygelser", säger han.

Kort därefter ådrog han sig en allvarlig sjukdom som krävde läkarvård i Santiago. "När jag var där hälsade jag på hos min syster och fick veta att hon hade blivit medlem i kyrkan. Hon bjöd in mig till en

kyrkan. Jag är så tacksam mot Herren för den där vindstöten som blåste informationen om kyrkan i mina händer."⁸

En prövande tid

1970 valdes Salvador Allende till Chiles president och en marxistisk regering tillsattes. Kyrkans medlemmar fick utstå svårigheter på grund av bristen på livsmedel och medicin, täta trakasserier mot missionärerna och negativ uppmärksamhet i medierna.

1957: Kyrkan erkänns officiellt i Chile

1960: En kraftfull jordbävning inträffar i Concepción. Kyrkan skickar humanitär hjälp

► 1961: Chilemissionen grundas med Asael Delbert Palmer som president

1962: I Santiagos första spadtaget till kyrkans första möteshus i Chile

konferens. När jag lyssnade på inledningsbönen och följde med orden i tankarna kände jag hur hela min kropp genomströmmades av glädje och förstod att det var den Helige Andens inverkan. I slutet av konferensen tog missionärerna med mig till den besökande auktoriteten, äldste Ezra Taft Benson (1899–1994), då i de tolv kvorum, för att jag skulle få skaka hand med honom."

Broder Benavidez återvände till Arica och berättade för sin flickvän Gladys Aguilar, senare hans hustru, vad han hade upplevt. Några dagar därefter såg Gladys två missionärer gå förbi hennes hus. "Vi började genast leta efter dem", säger broder Benavidez. "Vi döptes 1 juli 1961 tillsammans med min hustrus familj. I dag har vi barn och barnbarn i

Den ekonomiska och sociala krisen ledde till en statskupp och till diktatur som bestod fram till 1990. Även om Chile i dag är en blomstrande demokrati så var de där två årtiondena en svår tid för kyrkans medlemmar. Motståndare till militärdiktaturen angrep möteshus och medlemmar därför att de trodde att kyrkan representerade Förenta staternas regering. Äldste Ayala som var stavs-president på den tiden säger: "Vi hade sammanträffanden med generalauktoriteterna, som sade: 'Använd visdom, be ofta, gör det rätta, så att medlemmarna bevarar ordningen i församlingarna.'"⁹

Kyrkan växte snabbt trots landets ekonomiska svårigheter och de politiska motsättningar som splittrade det chilenska samhället i början av 1980-talet. Mellan

"När jag var tolv år kom jag i kontakt med evangeliets budskap och visste omedelbart att det var sant. Det har gått fyrtiosex år sedan dess och under de åren har jag blivit rikt välsignad tack vare så många ledares hängivna arbete som gjort sitt allra bästa. Jag är glad att jag kan lära känna nya generationer och vittna för dem om evangeliet och litar på att Herren ska fortsätta att välsigna det här landet allteftersom visionen vidgas som profeterna har haft i fråga om Chile."¹²

Äldste Jorge F. Zeballos, medlem i de sjuttios kvorum från Chile

1970 och 1985 ökade medlemsantalet i Chile från 15 728 till 169 361.

Templet i Santiago

1980 bekantgjorde kyrkan att ett tempel skulle byggas i Santiago.

När president Spencer W. Kimball invigde templetomten var han kroppsligt försvagad, men hans närvaro där visade hans kärlek till de heliga i Sydamerika som han hade tjänat sedan 1959. Syster Adriana Guerra

betydelse för kyrkan i Chile är ovärderlig och kommer att påverka många generationer.

Äldste Holland såg som sin främsta uppgift att vara ett exempel på vikten av att leda på Herrens sätt. Han hjälpte till att utbilda nya ledare och övervakade omorganisationen, nedläggningen och sammanslagningen av hundratals församlingar och dussintals stavar. Omorganisationen och utbildningen var nödvändig på grund av kyrkans snabba tillväxt

1972: Den första staven i Chile grundas i Santiago

1977: I Santiago hålls den första områdeskonferensen, med närvaro av president Spencer W. Kimball och andra generalauktoriteter

◀ 1981: En missionärsskola öppnas i Santiago

◀ 1983: President Gordon B. Hinckley inviger templet i Santiago

de Sepúlveda, som tolkade åt syster Kimball vid det tillfället, sade: "När jag såg profeten, en liten person med änglalikt ansikte, började jag gråta och fick inte fram ett ord. Det var första gången jag stod bredvid en levande profet. Det var underbart att i mitt land få se Herrens språkrör på jorden."¹⁰

Templet invigdes 1983 och blev det andra i Sydamerika och det första i ett spansktalande land.

Äldste Jeffrey R. Holland i Chile

I augusti 2002 gav första presidentskapet två medlemmar i de tolv apostlarnas kворum i uppdrag att presidera över två områden i kyrkan: Äldste Dallin H. Oaks tilldelades Filippinerna och äldste Jeffrey R. Holland Chile. Äldste Hollands verksamhet och

Efter jordbävningen i Chile 2010 plockade ungdomar och vuxna, Mormon Helping Hands, ihop hygienpaket.

KYRKANS TILLVÄXT I CHILE

KYRKAN I CHILE

Församlingar och grenar: 622

Stavar: 74

Missioner: 9

Tempel: 1 (med ytterligare
1 bekantgjort)

Släkthistoriska center: 99

◀ 1990: Äldste Eduardo Ayala från Chile kallas till de sjuttios andra kvorum

◀ 2002: Äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kvorum kallas till president för området Chile

► 2008: Äldste Jorge F. Zeballos från Chile kallas till de sjuttios första kvorum

2009: Templet i Concepción bekantgörs

i landet. Hans ledarskap stärkte enheterna och förberedde kyrkan i Chile inför framtiden.

Äldste Holland knöt också viktiga kontakter i Chile. Äldste Carl B. Pratt i de sjuttios kvorum beskriver några av de här viktiga relationerna: "Äldste Holland byggde upp ett nära förhållande till Ricardo Lagos [Chiles president] och hans hustru. De genomförde flera humanitära hjälpprojekt. Äldste Holland lärde känna den apostoliske nuntien [en katolsk dignitär] och andra viktiga personer i Chile."¹¹

Förtröstan inför framtiden

Äldste Parley P. Pratts och äldste Jeffrey R. Hollands arbete, de första missionärernas uppoffringar som kom till Santiago, ledares hängivenhet, ledare som Carlos Cifuentes och andra pionjärer i Chile, hundratusentals människors tro och hängivenhet, människor som gått med i kyrkan under ett halvt århundrade – sammantaget är det en stark grundval för kyrkan i Chile! I dag finns det ett tempel i landet

(ett ytterligare tempel har bekantgjorts), en missionärsskola, nio missioner och 74 stavar. Framtiden är obegränsad i det andliga arbetet att inbjuda alla att komma till Kristus. ■

SLUTNOTER

1. Se *Deseret News 2013 Church Almanac*, s. 454.
2. *Autobiography of Parley P. Pratt*, sammanst. av Scot Facer Proctor och Maurine Jensen Proctor (2000), s. 504.
3. Verle Allred, i Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile Sur*, del 1 (2008), s. 6.
4. Julio Jaramillo, i Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile*, del 1 (2006), s. 4–5.
5. Eduardo Adrian Lamartine Aguila, historiskt sammandrag som gavs till artikelförfattaren, nov. 2013.
6. Eduardo Ayala, i Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile*, del 1 (2006), s. 44, 45.
7. Gordon B. Hinckley, i Rodolfo Acevedo A., *Alturas Sagradas: Templo de Santiago de Chile*, s. 100.
8. Néstor Curbelo, "Blossoming in the Desert", *Church News*, 9 nov. 1996, s. 8–9.
9. Eduardo Ayala, i Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile*, del 1 (2006), s. 33.
10. Adriana Guerra de Sepúlveda, i Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile* (2006), s. 16.
11. Carl B. Pratt, i Néstor Curbelo, *Colombia: investigación histórica*, del 1 (2010), s. 16.
12. Jorge F. Zeballos, i ett brev till artikelförfattaren, jan. 2014.

Carol F. McConkie
första rådgivare
i Unga kvinnors
generalpresidentskap

MODET ATT **VÄLJA** ANSTÄNDIGHET

Vad kan vi undervisa våra söner och döttrar om för att hjälpa dem att ha modet att välja anständighet i en värld som hånar dem för deras dygdiga val?

Varför är anständighet så viktigt? Varför är kjollängder, halsringningar eller T-tröjor av betydelse för Herren? Jag är mamma till fem döttrar och två söner. Så du kan säkert föreställa dig att temat anständighet har kommit upp då och då hemma hos oss. Under årens lopp har jag lärt mig att det bästa sättet att undervisa om anständighet är att undervisa om läran och att vara ett gott föredöme. Läran hjälper våra barn förstå varför det är så viktigt med anständighet, och vårt föredöme visar välsignelserna med anständighet på ett positivt sätt.

Vad är anständighet?

Anständighet är en gudomlig princip som hjälper oss att använda vår kropp på ett lämpligt sätt här i jordelivet. Så här definieras anständighet i *Stå fast i din tro*: ”Anständighet är en inställning av ödmjukhet och ärbarhet i klädsel, ett välvårdat yttre, språk och uppträdande.”¹ Anständighet är inte skrytsamhet eller fåfänga. Anständiga personer använder inte sin kropp eller sitt beteende för att de ska bli accepterade av världen eller för att dra uppmärksamheten till sina faktiska eller förmenta prestationer eller önskvärda egenskaper.

Håll i minnet att anständighetens principer som vi behandlar här gäller för både män och kvinnor, söner och döttrar, och att när vi undervisar om och försöker vara ett exempel på anständighet vi då inte fördömer dem som väljer korta kjolar eller ”regnbågshår och ... många glänsande ringar”². Vi ska alltid visa barmhärtighet mot andra

och Kristuslik kärlek samtidigt som vi håller oss till de normer som Herren har satt upp.

Jag vittnar om att de val vi gör att vara anständiga till vårt yttre och i vårt uppförande är ett tydligt budskap till andra att vi vet att vi är Guds söner och döttrar och att vi har valt att stå på heliga platser.

Jag älskar det här skriftstället: ”Vet ni inte att ni är ett Guds tempel och att Guds Ande bor i er? ... Guds tempel är heligt, och det templet är ni” (1 Kor. 3:16–17). Vår kropp är vår andes tempel. Det är till det här kroppsliga templet som vi inbjuder den Helige Andens sällskap. Jag tror att när vi väljer att klä oss anständigt och uppträda på ett anständigt sätt så är det *ett tecken på vårt vittnesbörd* om Gud den evige Fadern och hans Son Jesus Kristus. Vårt yttre vittnar om att vi är Kristi lärjungar och att vi lever efter hans evangelium.

Varför är anständighet viktigt?

Vi lever i en värld av gott och ont. Vår kropp kan användas i antingen rättfärdiga eller orättfärdiga avsikter. Men vi vet att vår kostbara kropp är en gåva från Gud. Den är helig. Äldste David A. Bednar i de tolv apostlarnas kvorum har sagt: ”För dem som känner till och förstår frälsningsplanen är det ett uttryck för uppror att vanhelga kroppen [se Mosiah 2:36–37] och förneka vår sanna identitet som söner och döttrar till Gud.”³ Vi väljer att sköta om och skydda vår kropp så att vi kan vara redskap i Guds händer att genomföra hans härliga avsikter (se Alma 26:3).

Om vi vill tjäna Frälsaren och delta i hans verk, måste vi fråga oss själva: Om Frälsaren stod bredvid oss, skulle vi då känna oss väl till mods i de kläder vi har på oss?

Anständighet i klädsel, utseende, tanke och uppförande är tecken på att vi förstår förbunden som vi har slutit, som är till välsignelse för oss, beskyddar oss och gör det möjligt för oss att förbereda oss så att vi kan återvända till hans närhet. När vi blev döpta gick vi ut ur världen och in i Guds rike. Allting måste nu vara annorlunda för vår del. Äldste Robert D. Hales i de tolv apostlarnas kворum har sagt: "När vi väljer att vara i hans rike, skiljer vi oss – inte isolerar oss – från världen. Vi klär oss på ett anständigt sätt, vi tänker rena tankar och vårt språk är rent."⁴

Anständighet är en princip som hjälper oss att fortsätta i trygghet på förbundets stig när vi skrider framåt mot Guds närhet. Anständighet i klädsel och utseende och i tanke och uppförande hjälper oss att förbereda oss för att ingå heliga tempelförbund. För att välsigna och beskydda Adam och Eva gav Gud dem kläder av skinn och klädde dem innan han skickade i väg dem från lustgården. På liknande sätt har Gud gett oss kläder i form av förbund här i jordelivet. Den heliga tempelklädnaden är en symbol för dem.

Vad är välsignelserna med anständighet?

Vad kan vi undervisa våra söner och döttrar om för att hjälpa dem att ha mod att välja anständighet i en värld som hånar dem för deras rena och dygdiga val? Ser de oss använda vår kropp till att rikta andras uppmärksamhet på Gud eller förhårliga honom?

Anständighet i tanke, ord, utseende och uppförande hjälper oss att få tre välsignelser som ger oss stor kraft och förädlar oss.

1. Anständighet inbjuder den Helige Andens ständiga sällskap. Äldste Hales har sagt: "Anständighet är ett grundläggande krav för att kunna vara värdig Anden."⁵

Låt oss hjälpa våra barn förstå att de inte ska göra någonting som innebär att de måste avstå från "den Helige Andens utesägliga gåva" (L&F 121:26). Hjälp dem också

förstå att hans heliga sällskap åtföljs av värdefulla och kraftfulla andliga gåvor. Gud har lovat och sagt: "Jag skall ge dig av min Ande, som skall upplysa ditt förstånd, vilket skall fylla din själ med glädje ... Då skall du få veta, eller härigenom skall du lära känna, allt som du begär av mig rörande det som hör rättfärdigheten till, i tro och med tillit till mig att du skall få" (L&F 11:13–14). Kunskap, visdom och vittnesbörd, glädje, frid och lycka, det är några stora välsignelser som vi kan lova våra barn när vi uppmanar dem att leva anständigt och vara värdiga den Helige Anden.

Något som kan vara en utmaning när det gäller anständig klädsel är att modet förändras regelbundet och även normerna för vad som är socialt acceptabelt uppförande. Herrens normer däremot förändras aldrig. Undervisa unga män och unga kvinnor om att vara lyhörda för Anden när de gör val i fråga om vad de ska sätta på sig, säga och göra. Håller de sig nära Anden i sitt liv behöver de inte göra som världen gör.

Våra barn har fått den Helige Andens gåva och går på förbundets stig som leder till templet och slutligen till Guds närhet. Vi måste försäkra dem om och själva vara ett exempel på att de blir vägleda, beskyddade, hjälpta och renade när de lever på ett sådant sätt att de är värdiga Anden.

2. Vi kan undervisa våra söner och döttrar om att anständigt utseende och uppförande beskyddar oss från

Undervisa unga män och unga kvinnor om att vara lyhörda för Anden när de gör val i fråga om vad de ska sätta på sig, säga och göra. Håller de sig nära Anden i sitt liv behöver de inte göra som världen gör.

världens skadliga inflytande. Ett av de mest bedrägliga vapen som används mot oss alla är den allmänt accepterade inställningen att moral är gammalmodigt. Anständighet är ett skydd mot ont inflytande och bevarar kyskhets och renhet. Lyssna på orden i *Vägledning för de unga*: "Gör inte någonting ... som väcker sexuella känslor" före äktenskapet.⁶ Oanständigt utseende och uppförande väcker ofta sexuella känslor och bryter ner murar och leder till allt starkare frestelser att bryta kyskhetslagen.

Äldste Hales har sagt: "Anständighet är det centrala när det gäller renhet och kyskhets, både i tanke och handling. Och eftersom anständigheten vägleder och påverkar våra tankar, vårt uppförande och våra beslut, så utgör den kärnan i vår karaktär."⁷ Undervisa om och var ett exempel på anständighet för att hjälpa våra unga män och unga kvinnor att vara beredda att försvara och skydda fortplantningsförmågan inom dem. Hjälプ dem att helga och vänta

med uttrycket för kärlek mellan en man och hustru tills de är gifta.

3. Anständighet gör det möjligt för oss att alltid "stå som vittnen om Gud" (Mosiah 18:9). Frälsaren sade: "Håll därför upp ert ljus så att det lyser för världen. Se, jag är det ljus som ni skall hålla upp" (3 Nephi 18:24). Vi har fått en gudomlig befallning att vara ett ljus för världen, att visa glädjen av att leva efter evangeliet, att undervisa om rättfärdighet och att bygga upp Guds rike på jorden. Vi återspeglar Kristi ljus när vi är anständiga och rena och håller buden. Anständighet visar vårt vittnesbörd om Frälsaren och om Jesu Kristi evangelium.

Så vackra och välsignade de är som leds av den Helige Anden, som skyddar sig mot världslighet och som står som vittnen om Gud inför världen. Och välsignade är de som är exempel på anständighet och undervisar alla Sions söner och döttrar om läran om anständighet.

När vi har slutit förbund att följa Frälsaren och önskar få fullheten av hans försonings välsignelser i vårt liv, finns det bara en utstyrsel som är av betydelse. Moroni skriver: "Vakna upp och stå upp ur stoftet ... ja, kläd dig i *dina vackra kläder*, o dotter Sion ... så att den evige Faderns förbund ... må bli fullbordat" (Moroni 10:31; betoning tillagd).

De vackra kläderna är den rättfärdighetens mantel som bärs av dem som har hållit sina förbund. Förbereder vi våra barn så att de kan klä sig i det vackra plagget?

Jag vittnar om att frälsning finns i Kristus och att de som har hållit sina förbund ska "ha fullkomlig kunskap om sin glädje och sin rättfärdighet och skall klädas i renhet, ja, i rättfärdighetens mantel" (2 Nephi 9:14). ■

Från ett tal vid Brigham Young-universitetets kvinnokonferens, 2 maj 2013.

SLUTNOTER

1. *Stå fast i din tro: Liten uppslagsbok om evangeliet* (2004), s. 8.
2. Jeffrey R. Holland, "Israel, nu Gud dig kallar", KUV:s brasafton, 9 sep. 2012, cesdevotionals.lds.org.
3. David A. Bednar, "Vi tror på att vara kyska", *Liahona*, maj 2013, s. 43.
4. Robert D. Hales, "Dopförbundet: Att vara i riket och tillhöra riket", *Liahona*, jan. 2001, s. 8.
5. Robert D. Hales, "Anständighet: Vördnad för Herren", *Liahona*, aug. 2008, s. 18.
6. *Vägledning för de unga* (2011), s. 36.
7. Robert D. Hales, *Liahona*, aug. 2008, s. 19.

MIN BÖN PÅ NORDSJÖN

När jag var 17 år bodde vi på en ö i södra Norge som heter Andabeløy. Min far omvändes till kyrkan på Andabeløy och jag döptes i havet där.

Jag hade blivit fiskare vid det laget och var van vid att hantera en båt. Far satte mig att ansvara för vår sjötaxifirma som anlätades av invånarna i området.

En dag 1941 fick vi ett telefonsamtal från läkaren i Flekkefjord som låg norrut. En kvinna som bodde två timmars båtväg bort behövde omedelbar läkarvård. Dr Hoffman frågade om jag kunde köra honom till henne, men

mina föräldrar var oroliga på grund av en storm som rasade på Nordsjön. Vi bestämde oss för att be till vår himmelske Fader om vad vi skulle göra. Vi fick svaret att jag skulle åka iväg.

När jag lotsade ut *Tryg*, min tio meter långa fiskebåt, på havet, var det dåligt väder och vågorna gick höga. När jag hade plockat upp läkaren styrde jag ut genom fjorden på öppna havet. Vi skulle åka till ett samhälle precis norr om Lista som ligger på Norges klippiga sydkust. Den är känd för stormigt väder och skeppsbrott.

Jag styrde igenom stormen tills vi kom till ett klippigt sund, omkring

12 meter brett, som ledde till vår destination. Vågorna gick så höga att jag inte kunde styra båten genom sundet. Vi åkte med rasande fart in i sundet och törnade mot klipporna.

"Vad ska vi göra?" frågade läkaren i den kraftiga blåsten.

"Vi måste be om det", svarade jag.

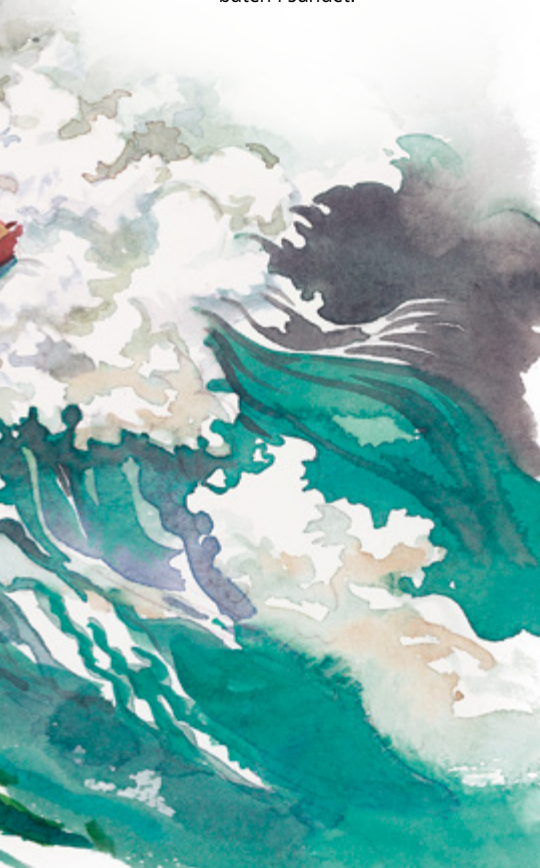
Jag tog en paus och bad min himmelske Fader om vägledning. Så fort jag hade sagt amen fick jag ett tydligt svar. Plötsligt kom jag att tänka på en berättelse som jag hade hört av en gammal fiskare. Han hade fiskat i samma område under en hård storm och kunde inte komma iland. Medan

han väntade ut stormen lade han märke till ett mönster för hur vågorna kom in. Efter tre stora vågor blev det lugnt en liten stund, tillräckligt länge för att han skulle kunna ta sig in i sundet.

Jag hade fiskat många gånger i det här området men aldrig lagt märke till något vågmönster. Men jag styrde båten till början av sundet där vi väntade och såg tre stora vågor komma in. Och mycket riktigt följdes de av ett plötsligt lugn. Jag förde in båten över det spegelblanka vattnet i den inre bukten och förde dr Hoffman säkert i hamn. Han skyndade sig till den sjuka

Vågorna gick så höga att jag tappade kontrollen över båten i sundet.

kvinnan medan jag väntade i båten, tacksam över att min himmelske Fader hade besvarat min bön.

När läkaren återvände omkring en timme senare, sade han: "Vi räddade hennes liv!"

Lättad över nyheten och väderförbättringen förde jag hem båten utan svårigheter.

Jag vittnar om att när vi behöver hjälp så ska vi be. Jag vet att vår himmelske Fader svarar. ■

Olaf Thorlief Jensen, Utah, USA

HAN ÄLSKAR DIG

Jag satt i hörnet av celestia rummet vid orgeln under invigningen av templet i Memphis i Tennessee. President James E. Faust (1920–2007), medlem av första presidentskapet från 1995 till 2007, hade kommit för att inviga templet. Han och flera andra ledare satt bakom mikrofonen. Medlemmarna i en lokal kyrkokör kom in och tog sin plats bakom dem.

En ung kvinna som jag var besökslärare hos var med i kören. Under hela mötet bad jag att hon skulle få det som hon hade kommit för att få. Hon hade anförtrött sig åt mig och sagt att hon skulle komma till tempelinvigningen den dagen för att få veta vilken uppfattning Herren hade om henne. Hon hade begått allvarliga synder i livet, och trots att hon hade omvänt sig så kämpade hon

fortfarande med att tycka om sig själv, och till och med för att känna gott för att sjunga i kören.

Jag stirrade på president Faust och kände att han, som Herrens representant i första presidentskapet, borde kunna göra något. Men hur skulle jag kunna säga något till honom, och hur skulle han kunna göra något? Efter mötet skulle han gå ut ur rummet just så som han hade kommit in, och det skulle inte bli några presentationer, inga handskakningar och inget utbyte av ord. Jag förstod att han var upptagen och hade resplaner, men jag bad ändå.

President Faust som satt i djupa tankar tittade på mig en stund med pannan i djupa veck. När mötet var slut lystes hans ansikte upp av ett leende.

Han tittade på mig igen och ställde sig sedan upp, vände sig om och sträckte fram armen så långt det gick. Han pekade rakt på min vän. Sedan sade han högt och ljudligt: "Herren älskar dig!"

President Fausts gest var liten och enkel, men ändå så kraftfull att den bara kunde ha kommit från det som den Helige Anden hade kommunicerat till honom som inte jag kunde. De små enkla orden välsignade min vän och stärkte min tro på att Herren bryr sig om detaljerna i våra liv och "med små och enkla medel uträttas mycket stort" (Alma 37:6). ■

Alice Victoria Weston-Sherwood,
Arkansas, USA

JAG HÖRDE BARNEN

Klinisk depression var något jag aldrig ville uppleva igen. Men när jag hade varit fri från den i tolv år, kom den tillbaka.

Jag var rädd och förtvivlad. Jag ifrågasatte min himmelske Fader och bad om styrka att ta mig igenom prövningen. Jag vädjade till honom att depressionen inte skulle vara i fem år, som sist.

Min make och jag har tre barn; två söner och en dotter, som har välsignat oss med 13 barnbarn. Med tanke på den förtvivlan jag upplevde organiserade min dotter familjen för en dag av fasta och bön. Alla barnen, som var mellan ett och tio år, ville be för mig, och de tre som hade döpts ville fasta. Det var en sådan tröst att veta att make, barn och barnbarn fastade och bad för mig.

Nästa dag när jag vaknade efter en tupplur kände jag mig inte lika

deprimerad. Dagen därefter hade den lättat ännu mer. Efter fem dagar hade den försvunnit helt. Den kvällen, när jag begrundade hur det här underverket hade skett, rörde en röst vid min själ och sade till mig: "Jag hörde barnen." Vår himmelske Fader hade hört dem i deras oskuldssfullhet och hade besvarat deras ödmjuka, trosvissa och kärleksfulla böner.

Frälsaren lärde:

"Om ni inte omvänder er och blir som barn, kommer ni inte in i himmelriket.

Den som ödmjukar sig som detta barn, han är den störste i himmelriket" (Matt. 18:3–4).

Jag har kontaktat mina barnbarn och tackat

dem för att de har fastat och bätt för mig. Jag talade om för dem hur mycket jag älskar dem. Jag berättade för dem att vår himmelske Fader hade hört dem och besvarat deras böner.

Allteftersom mina barnbarn växer i evangeliet hoppas jag att de kommer ihåg gången när vår himmelske Fader sade till deras farmor/mormor: "Jag hörde barnen." Och jag hoppas att den här erfarenheten stärker deras vittnesbörd och hjälper dem att förbli starka i evangeliet. ■

Joy Cromar, Kalifornien, USA

Alla barnen, som var mellan ett och tio år, ville be för mig, och de tre som hade döpts ville fasta.

ETT MYCKET ATTRAKTIVT GIFT

När jag gick ut genom ytterdörren för att hämta tidningen såg jag något obehagligt. En rödaktig stack med eldmyror hade bildats under natten i sprickan mellan gräsmattan och trottoaren.

Min make och jag hade inte bott länge i Texas, men jag visste genom bedräglig erfarenhet att det var myrornas stickande bett, inte deras färg, som hade gett dem namnet. Jag gick till garagen där vi förvarade myrgiftet. Sedan läste jag instruktionerna på etiketten.

"[Det här giftet] drar i hög grad till sig eldmyror", stod det. "De för det till sin stack, matar drottningen med det, och så dör hela kolonin." På etiketten stod det att jag skulle strö litet av giftet på och runt myrstacken. Myrorna skulle göra resten.

Jag var skeptisk. Eldmyrorna verkade vara ganska smarta; de kunde ju bygga en stack på en enda natt. Jag tvivlade på att de skulle falla för det här dolda giftet, men jag strödde på en del i alla fall.

En kort tid senare såg jag att det var fullt av aktivitet i myrstacken. Jag höll mig på avstånd men stannade för att titta på uppståndelsen. De var lika extatiska som om det just hade regnat manna från himlen. De släpade på de vita kornen med sina små klor

och klev över varandra i brådskan att förflytta giftet till myrstacken.

Jag tittade på med förskräckt förundran. De tog villigt in gift i sitt hem. Det var tydligen inte någon överdrift att giftet i hög drag drog till sig eldmyror. På något sätt hade företaget som tillverkade myrgiftet kunnat få något dåligt – ja, dödligt – att se mycket attraktivt ut.

Jag hade aldrig sett ett tydligare exempel på hur man kan få något dåligt att se fördelaktigt ut. Det fick mig att tänka på hur Satan gör samma sak. Det var trösterikt att inse att fastän han kan strö sitt dolda gift runt mitt hem så kan han inte ta in det – om jag inte tillåter det. Så hur ska jag hålla det borta?

Jag kom att tänka på ett av mina favoritskriftställen: "Ty se, Kristi Ande ges åt varje människa för att hon skall kunna skilja gott från ont." Med den anden förklarar Mormon att vi kan veta "med fullkomlig visshet" om något kommer från Gud eller från Satan (Moroni 7:16).

Upplevelsen att se de dödsdömda myrorna fyllde mig med tacksamhet över att min make och jag kunde

bedöma och veta om vi skulle låta något komma in i vårt hem eller inte. Vårt jobb var att lära våra barn att följa Kristi ande så att de också skulle känna igen gift när de stötte på det.

När jag stod där nedböjd och tittade på när insekterna transporterade varje litet korn till myrstacken, lovade jag att göra allt jag kunde för att hålla gift borta från mitt hem. ■

Alison L. Randall, Utah, USA

På etiketten stod det att jag skulle strö litet av giftet på och runt myrstacken. Myrorna skulle göra resten.

Stå för DET VI tror på

Vi lever i en värld där många ser ont som gott och gott som ont, och vi måste stå för det som är gott. Här följer några vittnesbörd från unga vuxna som står för det de tror på. De bråkar inte och reagerade inte med ilska eller ovänlighet. De visade "både mod och gott omdöme"¹ och till följd därav stärkte de andra (se 3 Nephi 12:44–45).

MIN BROR VÄGRADE ATT DRICKA CHAMPAGNE.

I Frankrike är det obligatoriskt att göra militärtjänst. Min tjugoårige lillebror Loïc bestämde sig för att gå en reservofficersutbildning för att bli löjtnant. I slutet av utbildningen hölls en installationsceremoni för de nya officerarna. Var och en av dem skulle återge regementets motto. Sedan ska de dricka ett glas champagne som innehåller en ros – och äta upp den. Den här traditionen inleddes av Napoléon Bonaparte, och alla officerare har deltagit sedan dess.

Loïc sade till översten att hans religiösa principer inte tillät att han drack alkohol. En iskall tystnad följde efter Loïc:s begäran om ett undantag. Översten ställde sig upp. I stället för att tvinga Loïc att dricka champagnen, gratulerade han honom till att han hade hållit fast vid sina principer trots pressen. Han sade att han var stolt över att välkomna den här redbare mannen till sitt regemente. De gav Loïc något annat än champagne och sedan svor han eden. Pierre Anthian, Frankrike

EN INBJUDAN TILL EN VILD FEST

Efter college arbetade min syster Grace och jag för ett företag tillsammans med flera andra sista dagars heliga. Våra arbetsgivare var inte medlemmar i kyrkan. När min syster förlovade sig planerade vår arbetsgivare en möhippa för henne. Jag hoppades att hon skulle respektera våra normer, men i stället beställde hon sprit, en manlig strippdansare och en skandalomsusad video.

Före möhippan kände jag hur den Helige Anden uppmanade mig att påminna min chef om våra normer. Jag tog tag i min Unga kvinnor-medalj och tänkte på all den ansträngning och alla uppoffringar jag hade gjort när jag gick i Unga kvinnor för min personliga tillväxt. Jag bad om att jag skulle kunna vara vägledd att stå på mig nu också. Jag sms:ade till min arbetsgivare angående min oro eftersom jag trodde att hon kanske skulle ta illa upp. Men min högsta önskan var trots allt att glädja min himmelske Fader.

När festen började pratade min chef inte med mig. Hon log inte ens mot mig. Men hon hade i alla fall lämnat återbud till dansaren och videon.

Under dagarna som följde efter möhippan pratade och skrattade min chef inte med mig som hon hade gjort före festen. Men jag kände mig ändå väl till mods eftersom jag visste att Gud var nöjd med det som jag hade gjort. Omkring en vecka senare hade relationen till min chef återgått till det normala. Jag vet att Gud gjorde hennes hjärta vekt och hjälpte henne inse att jag levde efter det som jag trodde på.

Lemy Labitag, Cagayan Valley, Filippinerna

JAG HÖRDE SVORDOMAR I KLASSEN.

När jag var omkring 18 år gick jag en sykurs. En dag började tre tjejer som satt en bit ifrån mig att svära. Jag visste inte om jag skulle ignorera dem för att undvika en konflikt eller om jag skulle stå för mina normer och be dem sluta. Till slut sade jag så vänligt som möjligt: "Ursäkta, men kan ni vara snälla att tänka på vad ni säger?"

Den största av tjejerna stirrade på mig och sade: "Vi pratar som vi vill."

Jag sade: "Men måste ni verkligen svära? Det stör mig verkligen."

Hon sade: "Lyssna inte då."

Jag började bli arg och sade: "Det är svårt att låta bli när ni pratar så högt."

Hon sade: "Lägg ner det."

Jag gav upp. Jag var arg på tjejerna, men jag var ännu argare på mig själv. Jag kunde inte fatta att jag tillåtit mig själv att bli arg. Tjejerna svor fortfarande, och nu var vi alla arga.

När jag hade lugnat ner mig såg jag att en av tjejerna hade problem med sin symaskin. Jag visste vad som var fel eftersom jag hade haft samma problem tidigare. Så jag visade dem hur man skulle fixa det. Jag såg den största tjejens ansiktsuttryck förändras. "Du", sade hon, "förlåt". Jag kunde inte fatta det – hon bad om ursäkt. "Jag vill också be om ursäkt", sade jag till henne. "Jag skulle inte ha blivit arg."

Jag gick tillbaka till min symaskin och hörde inte en enda svordom till. Den upplevelsen lärde mig att våra ord kanske inte kan ändra på andras inställning, men det kan ofta vänlighet och tjänande.

Katie Pike, Utah, USA

JAG FÖRSVARADE MITT BESLUT ATT VERKA SOM MISSIONÄR

Jag blev medlem i kyrkan när jag var 19 år, som den andre av tre söner och den enda medlemmen i kyrkan i min familj. En kort tid efter att jag hade döpts började jag få en önskan att verka som missionär. Efter ett år talade Anden om för mig att jag skulle göra det. Jag pratade med mamma som ansåg att det inte var rätt att jag åkte iväg. Jag sköt på det ett år men önskan att verka som missionär försvann aldrig. Under det året studerade jag skrifterna, sparade pengar, fyllde i papperna och gjorde alla läkarundersökningar. Och när allt var gjort väntade jag på Herren. Det dröjde inte länge förrän jag fick kallelsen att verka i Brasilienmissionen Campinas.

Mina föräldrar var fortfarande emot det. Jag fastade och bad öppet och berättade för min himmelske Fader om all min rädsla. Jag bad honom beröra min jordiske faders hjärta. Det gjorde han. Till min förvåning var pappa med på festen som hölls till min ära lördagen innan jag skulle åka. Den måndagen tog pappa mig till flygplatsen.

Under min tid som missionär kände jag Guds kärlek när jag predikade evangeliet. Mamma slutade inte att vara mamma, och när jag kom hem var hon den första som kramade om mig.

Jag lärde mig att en mission är mycket mer än en plikt. Det är en förmån och en underbar tid av tillväxt och lärdom.

Cleison Wellington Amorim Brito,
Paraíba, Brasilien

JAG VITTNADE OM GUD

Som förstaårselev vid landets bästa universitet kände jag pressen att göra mitt bästa. Jag började utsättas för en del förföljelser och ifrågasatte min tro på evangeliet när många av mina lärare förklarade det som de ansåg var "verkligt". Många av mina klasskamrater påverkades. Miljön gjorde det svårt att uppehålla kristna värderingar. Jag funderade på att sluta men bestämde mig för att det var bättre att stanna. Jag tänkte att om det bara var några få som var kvalificerade att komma in på universitetet, och om det bland dem bara fanns några få sista dagars heliga, då skulle jag stå för sanningen.

Min biologiprofessor, en självutnämnd ateist, undervisade om vetenskap utan någon tro på en högste Skapare. Men ju mer jag hörde, desto mer övertygad blev jag om att det finns ett högsta väsen – Gud, vår Fader – som skapade allt detta. Andra hävdade att den tanken var orimlig. Våra diskussioner blev alltmer intensiva. Jag var ivrig att få räcka upp handen och förklara att jag tror på Gud som Skapare.

Tiden var inne för att komma med kommentarer. På min skola var det vanligt att man applåderade, ropade eller buade när någon presenterade en idé. Jag ställde mig djärvt upp och sade helt enkelt till motståndarsidan: "Det kanske verkar konstigt för er just nu att någon tror på Gud, men det kommer en dag när ni förstår det lika tydligt som jag gör nu."

Sedan den gången har jag aldrig fått några buanden när jag har ställt mig upp och sagt något. Ända sedan dess har jag utvecklats akademiskt, socialt och andligt. Jag började engagera mig i elevaktiviteter och valdes till flera skolämbeten.

Jag lärde mig att om man förkunnar sanningen, om så bara en gång, så påverkar det våra framtida beslut.

Vince A. Molejan Jr, Mindanao, Filippinerna

SLUTNOT

1. Se Jeffrey R. Holland, "Priset för och välsignelserna av ett lärjungeskap", *Liahona*, maj 2014, s. 6.

Mitt sammanflätade VITTNESBÖRD

Ivy Noche

Missionärerna undervisade min familj om evangeliet i vårt hem i Singapore. Pappa blev inte medlem i kyrkan men mamma blev det. Hon undervisade oss om Jesus Kristus och om hans evangelium. Också som barn talade jag stolt om för mina vänner att jag var sista dagars helig.

Jag litade alltid på mammas undervisning. Men när jag blev ung vuxen frågade en missionär mig hur många gånger jag hade läst Mormons bok. Jag hade fått den frågan tidigare, men den här gången insåg jag att eftersom jag inte hade läst Mormons bok så visste jag inte att den var sann.

Ett obestridligt faktum

Jag kunde inte längre slingra mig undan ett obestridligt faktum:

**För mig är
sanningen i Jesu
Kristi evangelium och
sanningen i Mormons
bok sammanflätade.
Om evangeliet är
sant så är Mormons
bok sann.**

Sanningen i Jesu Kristi evangelium och sanningen i Mormons bok är sammanflätade. Om evangeliet är sant så är Mormons bok sann. Eftersom jag inte visste om Mormons bok var sann blev jag nu osäker på allt jag hade lärt mig att tro på. Jag blev förvirrad och frågan "är Mormons bok sann?"

stannade kvar hos mig.

Min växande relation till Frälsaren Jesus Kristus ledde mig också till en önskan att få veta sanningen. Dagen när jag insåg att jag inte kunde lära mig tillräckligt mycket om Jesus Kristus utan att läsa Mormons bok var dagen jag fick en djup önskan att få veta om den var sann.

Kallad som lärare

Jag bad om vägledning. Under den här tiden kallade min grens-president mig att undervisa om Mormons bok i kursen Evangeliets lära. Jag tackade ja till kallelsen eftersom jag kände att det kanske var Herrens svar för att hjälpa mig få veta att Mormons bok var sann och att komma närmare Frälsaren.

Det var svårt att undervisa. Efter några söndagar förstod

jag att jag aldrig skulle bli en bra lärare förrän jag trodde på Mormons bok.

Berättelserna utvecklades kapitel för kapitel

Jag började studera Mormons bok varje vecka och började snart tycka om det. Berättelserna i Mormons bok utvecklades kapitel för kapitel och förde mig närmare Jesus Kristus.

Jag läste om Kristi födelse, som Nephi såg i en syn:

”Jag såg staden Nasaret, och i staden Nasaret såg jag en jungfru, och hon var enastående vacker och vit. ...

Och [ängeln] sade till mig: Se, jungfrun som du ser är Guds Sons mor i köttet” (1 Nephi 11:13, 18).

Jag läste om lycksalighetsplanen och lärde mig att tro på Jesus Kristus är nödvändig för vår frälsning.

Amulek lärde:

”Jag vet att Kristus skall komma bland människobarnen för att ta på sig sitt folks överträdelser och att han

skall sona världens synder, ty Herren Gud har talat det.

... Ty det är nödvändigt att en försoning sker, ty enligt den evige Gudens stora plan måste en försoning ske, annars måste hela människosläktet oundvikligen förgås” (Alma 34:8–9).

Jag läste om hur Jesus Kristus betjänade sina andra får i det forntida Amerika, och jag visste att han är alla nationers Gud. Han sade till nephiterna: ”Ni är de om vilka jag sade: Andra får har jag, som inte hör till den här hjorden. Också dem måste jag leda, och de skall höra min röst, och det skall bli en hjord och en herde” (3 Nephi 15:21).

Mitt vittnesbörd kom bit för bit

När jag läste Mormons bok stärktes min tro på Jesus Kristus och min kunskap om hans plan ökade (Alma 32:28).

Jag vittnar om att Mormons bok är slutstenen i vår religion. Den Helige Anden har uppenbarat för mig att Joseph Smith är en sann profet som återställde Guds kyrka på jorden

och som översatte Mormons bok från guldplåtarna. Mormons bok vittnar om Jesus Kristus och går hand i hand med Bibeln. Tillsammans vittnar de om att Jesus Kristus verkligen är Guds Son och att han är *alla* nationers Gud, inte bara en nations. ■

Författaren bor i Singapore.

SLUTSTENEN I VÅR RELIGION

”På samma sätt som valvbågen går sönder om slutstenen tas bort, så står och

faller kyrkan med sanningen i Mormons bok. ... Om Mormons bok är sann – och miljoner vittnar nu om att de har ett vittnesbörd från Anden att den verkligen är sann – då måste man acceptera dess anspråk på återställelsen och allt som följer med den.”

President Ezra Taft Benson (1899–1994) i *Predika mitt evangelium: Vägledning för missionärer* (2005), s. 104.

FRI VILJA ELLER MORALISK HANDLINGSFRIHET?

När vi på ett klokt sätt använder vår handlingsfrihet håller vi våra val öppna och vår förmåga att välja rätt förbättras.

Michael R. Morris

Kyrkans tidningar

Jag kommer fortfarande ihåg hur orolig jag var när jag förberedde mig för en intervju med biskopen om att verka som missionär. Jag undrade om jag var tillräckligt värdig. I likhet med Joseph Smith hade jag inte gjort mig skyldig "till några stora eller grova synder" (Joseph Smith — Historien 1:28), men jag var ändå nervös.

Jag var nervös därför att jag inte kunde sluta tänka på min vän Danny (namnet har ändrats). I flera månader hade Danny pratat om hur mycket han såg fram emot att verka som missionär. Men det förändrades när han hade pratat med biskopen.

Eftersom Danny hade betett sig ovärdigt tillsammans med flera unga kvinnor, berättade han senare, hade han diskvalificerat sig från att verka som heltidsmissionär. Han var inte längre fri att välja en mission.

Danny hade enligt president Boyd K. Packer, president för de tolv apostlarnas kворum, fallit

för Satans frestelse "att missbruka [sin] moraliska handlingsfrihet".¹

Sann frihet, enligt *Vägledning för de unga*, kommer när vi använder vår handlingsfrihet till att välja lydnad. Förlorad frihet, som Danny fick lära sig, kommer av att välja olydnad.

"Du är fri att välja dina handlingar, men du är inte fri att välja följderna av dem. Konsekvenser, bra eller dåliga, följer som ett naturligt resultat av de val du gör."²

Vi har förmågan att handla av oss själva

Eftersom det står i skrifterna att vi är "fria att välja", "fria att handla" och fria att göra mycket "av egen fri vilja" (2 Nephi 2:27; 10:23; L&F 58:27; Helaman 14:30), använder vi ofta uttrycket "den fria viljan".

Men visste du att uttrycket "den fria viljan" inte finns någonstans i skrifterna? I stället lär skrifterna att "var och en, både i fråga om lära och principer rörande framtiden, kan handla enligt den *handlingsfrihet* som jag har givit honom, så att var och en kan stå ansvarig för sina egna synder" (L&F 101:78; kursivering tillagd).

Äldste D.Todd Christofferson i de tolv apostlarnas kворum har sagt: "Ordet *handlingsfrihet* som vi kan hitta [i skrifterna], används ofta också med innebörden *moralisk handlingsfrihet*. ... När vi använder uttrycket *moralisk handlingsfrihet* så betonar vi helt riktigt det ansvar som

är en viktig del av handlingsfrihetens gudomliga gåva. Vi är moraliska varelser och kan handla av oss själva, fria att välja men också ansvariga för våra val."³

President Packer tillägger: "Handlingsfrihet definieras i skrifterna som 'moralisk handlingsfrihet', vilket innebär att vi kan välja mellan gott och ont."⁴ Denna gudagivna gåva innebär att vi är "fria att välja frihet och evigt liv genom alla människors store Medlare, eller att välja fångenskap och död enligt djävulens fångenskap och makt" (2 Nephi 2:27).

Satans krig mot handlingsfriheten

Eftersom vår moraliska handlingsfrihet har en stor roll i frälsningsplanen försökte Satan förstöra den i förututllvaron. Han kastades ut på grund av sitt uppror och försöker nu "bedra och förblinda människorna och leda dem som fångar enligt sin vilja" (Mose 4:3-4).

Satan vill att vi ska göra val som begränsar vår frihet, leder till dåliga vanor och beroenden, och gör oss oförmögna att motstå hans frestelser. Skönheten med evangeliet är att det gör oss medvetna om våra val och följderna av de valen. När vi på ett klokt sätt använder vår handlingsfrihet

håller vi våra val öppna och vår förmåga att välja rätt förbättras.

Frälsarens föredöme

När frälsningsplanen presenterades i det stora rådet i himlen visade Frälsaren oss hur vi ska använda vår moraliska handlingsfrihet på rätt sätt. Han sade: "Fader, ske din vilja, och äran vare din för evigt" (Mose 4:2). Eftersom Jesus var villig att göra Faderns vilja då och senare i Getsemane örtagård och på korset (se Matt. 26:39; Luk. 22:42), betalade han priset för våra dåliga val och beredde en väg för oss att bli förlätta genom omvändelse.

Om vi följer Frälsarens exempel så säger vi "jag gör det som Fadern vill att jag ska göra" i stället för "jag gör som jag själv vill".⁵ När vi använder vår moraliska handlingsfrihet på det här sättet så får vi uppleva frihet och lycka.

När jag gick för att träffa min biskop för min första missionsintervju, var jag tacksam för att jag hade gjort bra val. Några månader senare tjänade jag Herren i Guatemala. Jag undervisade andra om frälsningsplanen och vilken viktig roll den moraliska handlingsfriheten har i den planen. ■

SLUTNOTER

1. Boyd K. Packer, "Dessa ting vet jag", *Liahona*, maj 2013, s. 8.
2. *Vägledning för de unga* (2011), s. 2.
3. D. Todd Christofferson, "Moral Agency", *Ensign*, juni 2009, s. 47.
4. Boyd K. Packer, "Dessa ting vet jag", s. 8.
5. Se Wolfgang H. Paul, "Handlingsfrihetens gåva", *Liahona*, maj 2006, s. 35.

"Jag försöker styra mina tankar men det finns så många frestelser. Hur kan jag ha renare tankar?"

Det är svårt att kontrollera tankarna, men det *är* möjligt och det ger välsignelser: "Om man lär sig att behärska sina tankar kan man övervinna vanor, till och med nedbrytande personliga ovanor. Man kan få mod, besegra fruktan och få ett lyckligt liv."¹

Tänk också på de här välsignelserna:

- Med rena tankar "skall din självtillit växa sig stark i Guds närhet" och "den Helige Anden skall vara din ständige ledsagare" (L&F 121:45–46).
- Rena tankar hjälper dig känna igen inspiration, för den Helige Anden talar till ditt hjärta och sinne (se L&F 8:2–3).
- Rena tankar hjälper dig att följa det första stora budet: att älska Gud av hela ditt hjärta, hela din själ och hela ditt *förstånd* (se Matt. 22:37).

Det finns mycket du kan göra för att ha renare tankar, som du kan se i förslagen som ges på de här sidorna. Men något av det viktigaste du kan göra – och det är en process som sker gradvis – är att övervinna den "naturliga människan". Den naturliga människan tycker om orena tankar. Så här övervinner vi den: "Den naturliga människan är fiende till Gud ... och kommer att så vara i evigheters evighet, om hon inte ger efter för den Helige Andens maningar och lägger av den naturliga människan och blir en helig genom Herren Kristi försoning och blir som ett barn: undergiven, mild, ödmjuk, tålmodig, kärleksfull" (Mosiah 3:19).

Nämn något du kan göra i dag för att Frälsarens försoning ska kunna åstadkomma den här förändringen i ditt liv.

SLUTNOT

1. Boyd K. Packer, "Värdig musik, värdiga tankar", *Liahona*, apr. 2008, s. 31.

Media och vänner

Något som är bra att börja med är att välja upplyftande filmer, musik och litteratur. Välj

vänner som du kan ha värdiga samtal och rättfärdiga aktiviteter med. När du har mer som är bra att tänka på så kommer du gradvis att tycka att det är lättare att mota bort dåliga tankar, och de kommer inte lika ofta.

Amber S., 18 år, British Columbia, Kanada

Skriftstudier i familjen

När orena tankar tränger sig på försöker jag tänka på verserna som min familj och jag läste den morgonen. Varje morgon klockan sex läser min familj skrifterna tillsammans. Det är tidigt, men det är en välsignelse och det gör att jag känner mig starkare under dagen.

Elena W., 16 år, Schweiz

Skrifterna

Det hjälper att läsa skrifterna varje morgon före skolan. Så fort jag får en dålig tanke så

ersätter jag den med något bättre. I stället för att bara säga "nej, tänk inte på det" (vilket är bra att göra) så kan du ersätta det med en bra tanke. Kom ihåg att det är du som har kontroll över ditt sinne, inte Satan. Vi är tappra söner och döttrar till vår himmelske Fader och vi befinner oss på en ständigt mission att förbättra oss själva.

Nick C., 16 år, Arkansas, USA

Bra eller dåligt?

Du kan inte alltid kontrollera om en tanke kommer, men du kan kontrollera om den ska

stanna. Du kan fråga: Gör den här tanken något gott? Hjälper den mig att gå i rätt riktning? När en frestande tanke dyker upp kan du sjunga en bra sång, tänka på ett härligt minne eller be. Det handlar om att ersätta de dåliga tankarna med något gott.

Lisa P., 17 år, Danmark

Lehis exempel

I Första Nephi 15:27 sade Nephi till sina syskon att han såg att deras far, i sin syn om

livets träd, var omgiven av orenhet. Men Lehi lade inte märke till orenheten eftersom "hans tankar var så uppslukade av annat". Detsamma gäller oss i dag. Om vi vill vara fyllda av rättfärdighet, be om det och fokusera på sådant som är rättfärdigt. Då är våra sinnen så fyllda med rättfärdighet och dygd att de orena tankarna inte har någon kraft att stanna kvar.

Hattie W., 16 år, Arizona, USA

Bön

Bön för mig närmare vår himmelske Fader och hjälper mig att koncentrera mig på bra tankar. Dagliga skriftstudier stärker min tilltro till att jag kan övervinna frestelser. I skrifterna kan jag se exempel på trofasta lärjungar till

Kristus. När jag bär mitt vittnesbörd så hjälper det mig också att hålla mina tankar rena.

Dasha M., 17 år, Kiev, Ukraina

Psalmer

Psalmerna kan hjälpa oss ha renare tankar. God musik är upplyftande. När jag lyssnar på psalmer så lyfter det mig alltid upp till en lugnare och mer celestial sfär. De hjälper mig komma ihåg kärleken som vår himmelske Fader har till var och en av oss, och det blir lättare att undvika frestelser.

Amanda A., 18 år, Amazonas, Brasilien

Sakramentet

I sakramentsbönen står det att om vi tar på oss Kristi namn, håller hans bud och alltid minns

honom så kommer vi alltid att ha hans ande hos oss. Genom att minnas honom gör vi en ansträngning

TÄNK PÅ ALLT SÅDANT

"Under denna ibland farofyllda resa genom jordelivet, må också vi följa det råd från

aposteln Paulus som hjälper oss vara trygga och på rätt kurs: 'Allt som är sant och värdigt, rätt och rent, allt som är värt att älska och uppskatta, ja, allt som kallas dygd och förtjänar beröm, tänk på allt sådant' [Fil. 4:8]."

President Thomas S. Monson, "Se tillbaka och gå framåt", Liahona, maj 2008, s. 90.

att mota bort världsliga tankar och fokusera på eviga. När vi alltid minns honom så förändras våra tankar, önsningar och handlingar till det bättre.

McKay M., 18 år, Utah, USA

NÄSTA FRÅGA

"När mamma var sjuk så fastade vi och bad för henne, men hon dog ändå. Hur kan jag lära mig acceptera det?"

Skicka ditt svar och, om du så önskar, ett fotografi med hög upplösning, före den 15 november 2014 till liahona@lds.org (klicka på "Submit Your Work"), via e-post till liahona@lds.org, eller via vanlig post (se adressen på sidan 3).

Följande information och tillstånd måste finnas med i ditt e-postmeddelande eller brev: 1) Fullständigt namn, 2) födelsedatum, 3) församling eller gren, 4) stav eller distrikt, 5) ditt skriftliga tillstånd, och, om du är under 18 år, dina föräldrars skriftliga tillstånd (e-postmeddelande går bra) att trycka ditt svar och fotografi.

Svaren kan komma att förkortas eller förtydligas.

Hur man ställer de rätta frågorna

*Genom att ställa de rätta frågorna kan vi öppna andras
hjärtan för ett vittnesbörd om sanningen.*

David A. Edwards
Kyrkans tidningar

Du har möjligheter att undervisa överallt omkring dig. Det kan vara ett kort samtal på en buss, i en lektion i kyrkan, i en kommentar på internet eller i ett djupt samtal med en vän.

Här är ett tips på hur man undervisar på ett bra sätt i alla situationer:

Ställ frågor.

Bra frågor leder till bra lärdom, och som väl är kan vi studera, öva på och lära oss att ställa bra frågor. Så här gör du.

Ställ de rätta frågorna

De bra frågorna är frågor som gör att den andra personen får tänka och känna djupt, de som leder till sanning, vittnesbörd och förändring. De kan täcka många olika ämnen, men de har vanligtvis några saker gemensamt:

1) de är inte ytliga eller enbart faktainriktade (men de kan vara en följdfråga till faktainriktade frågor), 2) de har något samband med vårt vardagsliv och 3) de utmanar oss att ge mer än bara ett förprogrammerat svar.

Kom ihåg varför vi ställer frågor

Frågor engagerar oss genom att skapa ett hål som våra sinnen sedan vill fylla. Och genom att ställa frågor som manar till personlig reflektion kan följande process inträffa:

1. Personerna blir intresserade av vad du säger.
2. De använder sin handlingsfrihet när de tänker på och ger ett svar.
3. När de använder sin handlingsfrihet kan den Helige Anden vittna för dem om sanningen.¹

Med den här processen i åtanke får du en känsla av vilka slags frågor du ska ställa och vilka du ska undvika.

Exempel: I stället för att bara fråga "varför är det viktigt att läsa skrifterna?" kan du fråga "vilken skillnad har det gjort i ditt liv att studera skrifterna?"

Kom ihåg att du undervisar människor och inte bara håller en lektion.

Om du känner personerna du undervisar och tänker på deras behov så väljer du frågor som är ämnade att hjälpa dem, inte bara att få fram vissa lärdomar.

Exempel: I stället för att bara fråga "vilka är stegen i omvändelseprocessen?" kan du fråga "hur ställer du saker och ting tillrätta när du vet att du har gjort något som är fel?"

Studera och tänk djupt

För att förbereda dig för att undervisa om evangeliet studerar du skrifterna och de nutida profeternas och apostlarnas undervisning, och be så att den Helige Anden kan vara med dig och med dem du undervisar (se L&F 42:14; 50:21–22).

Och om du vill ställa frågor som verkligen får andra att tänka efter så behöver du också tänka efter. Begrunda det du studerar. Då märker du att det som får dig att tänka allra djupast är de frågor du ställer till dig själv längs vägen. Var uppmärksam på vilka slags frågor som får dig att verkligen tänka efter. Det är de frågorna som leder till större insikt och vittnesbörd, samma slags frågor som du skulle ställa när du hjälper andra att lära sig om evangeliet.

Exempel: I stället för att fråga "hur blir vi mer kärleksfulla?" kan du fråga "vad tror du det betyder i Moroni 7:48 när det står att vi ska be om kärlek 'av allt [vårt] hjärta'?"

Ställ allt djupare frågor

Ibland är det bäst att försiktigt börja ställa frågor som kräver större eftertanke och självrannsakan, så du kan ställa en inledande fråga som är lätt att besvara och sedan följa upp med en eller fler frågor som leder till mer eftertänksamma svar. Här är några enkla exempel:

Inledande fråga	Följdfråga
Hur gammal var Joseph Smith när han gick till den heliga lunden?	När har <i>du</i> bett till vår himmelske Fader med samma uppriktiga önskan som Joseph hade?
Tror du på Gud?	Vilken betydelse har Gud i ditt liv?
Vad har du gjort för att tjäna andra på sista tiden?	Hur förändrar vetskapen om att vi alla är Guds barn hur du tänker på tjänande?

Om du söker den Helige Andens vägledning när du ställer frågor så är det troligare att du ställer de rätta frågorna vid rätt tillfälle. Man vet aldrig. Det kan förändra någons liv. ■

SLUTNOT

1. "Du måste utöva din handlingsfrihet för att ge Anden tillåtelse till att undervisa dig" (Richard G. Scott, "Att få andlig vägledning", *Liahona*, nov. 2009, s. 8).

TIPS PÅ HUR MAN STÄLLER FRÅGOR

- Vänta på svar.
- Använd följdfrågor för att uppmuntra till större eftertanke.
- Undvik frågor som kan skapa kontroverser eller gräl.
- Ställ ibland frågor som manar till tyst reflektion.

För fler tips, se *Undervisning: Den högsta kallelsen: Ett källmaterial för undervisning om evangeliet* (2000), s. 68–70.

DELTA I SAMTALEN

Att begrunda till söndag

- Har någon någon gång ställt en fråga till dig som fick dig att vilja veta mer om evangeliet eller förändra ditt liv på något sätt?
- Hur använde Frälsaren frågor när han undervisade?

Vad du kan göra

- Skriv ner en lista över några av frågorna som kommer upp när du studerar skrifterna.
- Ställ en fråga under en klassdiskussion i kyrkan.

**Äldste
Jeffrey R. Holland**
i de tolv apostlarnas
kvorum

HUR MAN HÄMTAR STYRKA OCH FÅR FRAMGÅNG

En del av er vet vad ni vill bli och vad ni vill uppnå i livet och en del av er vet det inte. En del av er tycks ha så många välsignelser och så många underbara val framför er. Andra av er känner sig, just nu och av någon anledning, mindre lyckligt lottade och tycker att ni har mindre attraktiva valmöjligheter i den närmaste framtiden.

Men vilka ni än är och var ni än befinner er i ert sökande efter er väg i livet, så erbjuder jag er "vägen och sanningen och livet" (Joh. 14:6). Var ni än tror ni är på väg någonstans ber jag er att **"komma till honom"** (se Matt. 11:28–30) och ta det första absolut nödvändiga steget på er väg dit och därigenom hitta er personliga lycka och styrka och framgång.

När Andreas och Filippus hörde Kristus tala för första gången blev de så berörda att de **följde efter honom** när han lämnade folkhopen. Kristus kände att någon följde efter honom och vände sig om och frågade de två männen "vad de ville" (Joh. 1:38).

De svarade: "Var bor du?"

Och Kristus sade: **"Kom och se!"** Bara en kort tid därefter gav han formellt Petrus och andra nya apostlar samma slags kallelse: **"Kom och följ mig"** (se Matt. 4:19).

Jag anser att meningen med våra liv kan sammanfattas med dessa två korta inslag i början av Frälsarens jordiska verksamhet. Det ena inslaget är frågan, som ställs till var och en av oss: "Vad vill du?" Det andra är hans svar på hur vi kan nå fram till det vi vill. Vilka vi än är och vilka problem vi än har ger han oss alltid samma svar: **"Kom till mig."** Kom och se vad jag gör och hur jag använder min tid. **Lär av mig**, följ mig och under vågens gång ger jag er svar på era böner och ro för era själar.

Mina kära unga vänner, jag känner inte till ett annat sätt som ni kan nå framgång eller lycka eller säkerhet på. Jag känner inte till någon annan väg som ni kan bära era bördor på eller hitta det som Jakob kallade "den lycka som är beredd åt de heliga" (2 Nephi 9:43). Det är därför vi **ingår högtidliga förbund** utifrån Kristi

försoningsoffer och det är därför vi **tar på oss hans namn.**

Jesus är Kristus, den levande Gudens Son. Det här är hans sanna och levande kyrka. Han vill att vi ska komma till honom, följa honom, **tröstas av honom.** Sedan vill han att vi ska **trösta andra.** Må vi ha tro nog att **ta emot Guds godhet** och hans enfödde Sons nåd. Må vi komma till honom och hans evangelium och bli helade. ■

Från ett tal under en brasafton vid Brigham Young-universitetet den 2 mars 1997.

HUR HAR DU TILLÄMPAT DET HÄR?

"Jesus Kristus vill att vi ska följa honom. Vi behöver hjälpa andra och får inte glömma att han aldrig, aldrig glömmet oss."

Cecilia E., Filippinerna

"För att komma till Frälsaren måste vi på bästa sätt leva upp till hans exempel och alltid låta honom vara hos oss under dagens alla stunder."

Allyson L., Arizona, USA

- SLÄKTFORSKNING -

JAG GÖR DET

Det kan vara lätt och roligt att komma igång. Ungdomar världen över släktforskar och gör skillnad.

Var ska man börja? Du kanske tror att dina släktingar redan har gjort allt som kan göras. Eller så kanske du inte har släktforskat tidigare och det känns svårt att komma igång. Vare sig du börjar genom att föra dagbok, förbereda namn för templet eller lär dig något av dina levande släktingar så kan *du* delta i släktforskningen på roliga och betydelsefulla sätt.

Föra dagbok: Komma ihåg våra välsignelser

Det är inte lätt att föra dagbok. Vi tror ofta att vi är för upptagna eller trötta eller att våra liv inte är tillräckligt intressanta att skriva om. Jag insåg för några år sedan att det inte är meningen att det ska vara svårt att skriva dagbok och att jag kunde lära mig att älska det.

Jag började med att skriva en sak om dagen. Det spelade ingen roll om det blev mycket eller om det var intressant, jag bara skrev det som jag kom på eller om något som hade hänt under dagen. Det har redan välsignat mig.

En dag hade en person i min familj det svårt och jag visste inte vad jag skulle säga för att hjälpa henne, men så manades jag att läsa en av mina dagboksanteckningar för henne. Jag kunde ge henne en liten del av mig som jag hade skrivit ner i den lilla svarta dagboken och såg att det hjälpte henne känna sig bättre.

Jag lovar att om du börjar skriva ner en sak om dagen så kommer det att göra skillnad i ditt liv. Skriv mycket eller lite, men när du skriver ner välsignelserna du får i ditt liv så hjälper det dig att komma ihåg dem.

Gentry W., Utah, USA

Bli glad av att släktforska: Söka efter förfäder

När jag döpte mig talade många om släktforskning, men jag visste inte hur man forskade eller om jag klarade av det. Jag beslöt mig för att be om det och kände att jag skulle börja på en gång. Det kändes som om mina förfäder var angelägna om att jag skulle börja och att de skulle hjälpa mig hitta informationen som behövdes för att förrättningar skulle kunna utföras.

Jag började genom att gå en kurs om släktforskning och inom kort kallades jag som släktforskningshandledare. Jag var nervös eftersom jag inte kände till så mycket om det men jag tog emot kallelsen.

En dag besökte jag min farmors syster, som hade dokument som handlade om min farmors mor. Hon ville inte berätta mycket om henne eftersom deras tradition var att inte tala om döda släktingar. Hon sade att nästa dag var årsdagen för min farmors mors död och att hon skulle bränna upp dokumenten. Jag frågade om jag fick skriva av uppgifter från dem först, och det fick jag. Då visste jag att min himmelske Fader skulle hjälpa mig fortsätta släktforska.

Jag arbetade i släktforskningscentret i närheten av templet och upptäckte mer och mer om min släkt. Jag lärde mig att två av mina anfäder var italienska immigranter som hade haft en bondgård i närheten av São Paulo i Brasilien. Min familj hade tappat kontakten med släktingarna på gården, men jag hittade en kusin som skrev en bok om vår släkthistoria. Han gav mig boken, som hade tagit honom nio år att skriva. Han sade att han inte hade vetat varför han skulle skriva den, men att det hade känts som om den skulle hjälpa någon i framtiden. Jag visste att Elias ande hade inspirerat honom.

Mina upplevelser lärde mig att arbetet vi utför är heligt. Våra förfäder behöver vår hjälp och står vid vår sida för att hjälpa oss.

Gabriel D., Brasilien

Tempeltjänst: Heliga förrättningar

Jag är den enda medlemmen i kyrkan i min släkt. Jag har lärt mig att dop för de döda är en av de heliga förrättningarna. Jag var med på en guidad tur av templet och medan guiden berättade om förrättningarna hörde jag en stilla tyst röst som sade till mig att gå till släktforskningscentret och lämna in en begäran om förrättning för min avlidna mamma. Det gjorde mig glad när FamilySearch senare bekräftade att hennes tempelförrättningar var gjorda. Det stärkte mitt vittnesbörd och jag vet att en av anledningarna till att vi är här på jorden är att hjälpa våra förfäder ta emot Jesu Kristi sanna evangelium.

Marvin S., Filippinerna

Följ maningen: Lär av levande släktingar

Jag hade tagit examen från high school när jag kände mig manad att besöka både mina far- och morföräldrar. Jag hade lite tid över och insåg att den här möjligheten kanske inte kommer tillbaka, så jag tillbringade en vecka vardera hos mina mor- och farföräldrar.

Under den tiden gick jag igenom gamla lådor, läste gamla brev och

DELTA I NÅGOT EVIGT

"Har du bett om dina förfäders arbete? Lägg ifrån dig sådant som egentligen inte betyder något. Bestäm dig för att göra något som har eviga följder ...

Var du än är i världen kan bön, tro, beslutsamhet, flit och lite uppoffring leda till att du kan bidra på ett betydelsefullt sätt. Börja nu. Jag lovar dig att Herren kommer att visa dig vägen. Och det kommer att kännas underbart."

Äldste Richard G. Scott i de tolv apostlarnas kvorum, "Glädjen i att återlösa de döda", *Liahona*, nov. 2012, s. 95.

tittade på gamla bilder. Jag skrev ner mina mor- och farföräldrars historia, gick runt på kyrkogårdar och besökte platserna där mina mor- och farföräldrar och deras släktingar hade bott och arbetat. Det var roligt! Jag lärde mig så mycket om mina förfäder, mina mor- och farföräldrar, mina föräldrar och mig själv. Jag insåg att mitt liv skulle ha sett mycket annorlunda ut om det inte hade varit för mina förfäder.

När jag kom hem hade jag med mig omkring 1 000 förfäders namn, och jag har fått möjlighet att utföra tempelförrättningar för många av dem. Ett av de bästa besluten jag någonsin gjort var att följa den Helige Andens maningar och besöka mina mor- och farföräldrar.

Shenley P., Kalifornien, USA

Känna sig som hemma: Ta namn till templet

Jag bad pappa om hjälp att komma på släktforskningsmål för Personlig tillväxt och han förklarade att han hade hittat namnen på några släktingar för flera år sedan men inte hade haft tid att göra i ordning namnen för templet. Jag kunde hjälpa honom genom att se till att de här släktingarna fick möjlighet att ta emot templets välsignelser.

Under de kommande månaderna satt jag på söndagens eftermiddag och kväll och skrev in namn i datorn och lyssnade på när pappa berättade om vår släkt. Vi beställde till och med mikrofiche så vi kunde få tag på mer information. Ibland när det var svårt att tolka de gamla filmerna bad jag en stilla bön och tog sedan fram ett papper för att kalkera av bilderna. Då började namnen ta form.

Till slut hade jag samlat många namn på förfäder, och ungdomarna i församlingen hjälpte oss utföra dopen. Mina föräldrar och andra i församlingen tog sedan namnkorten och utförde resten av templets förrättningar.

Plötsligt var det dags för mig att förbereda mig för att komma till templet för att ta emot min egen begåvning. Jag var glad men också nervös.

På väg till templet förklarade pappa att han hade hittat några namnkort som jag hade tagit fram för mitt projekt i Personlig tillväxt. En del av dem hade hamnat på fel plats, så han hade med sig kort för mamma, min fästman och sig själv. Han läste upp namnen på dem och jag kom ihåg dem från när jag hade arbetat på projektet.

När jag ingick heliga förbund i templet kände jag mig omsluten av nära och kära på båda sidor av slöjan. Jag kände en djup frid över att jag kan vara tillsammans med min familj för evigt. ■

Holly P., Idaho, USA

BERÄTTA OM DIN UPPLEVELSE

Berätta om när du har släktforskat på lds.org/youth/family-history/experiences.

UPPTÄCK DEM, **UPPTÄCK DIG SJÄLV**

Du är en produkt av tidigare generationer.
Ta reda på hur din berättelse började.
Gå till FamilySearch.org.

När stavspresidenten hade intervjuat mig inför min mission sade han: "Det kommer att hända konstiga saker i ditt liv för att få dig att ändra dig."

MOTSTÅND MOT MIN MISSION

Alcenir de Souza

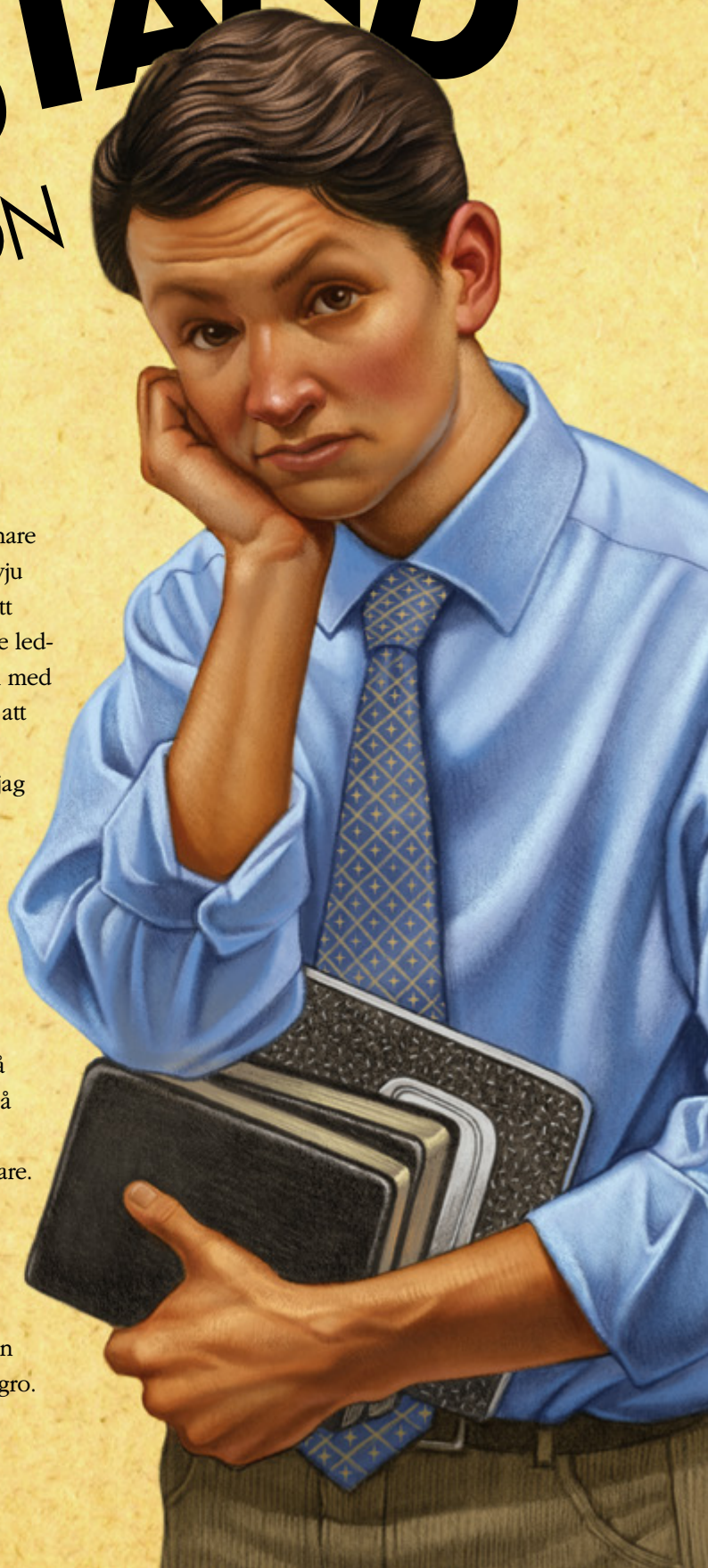
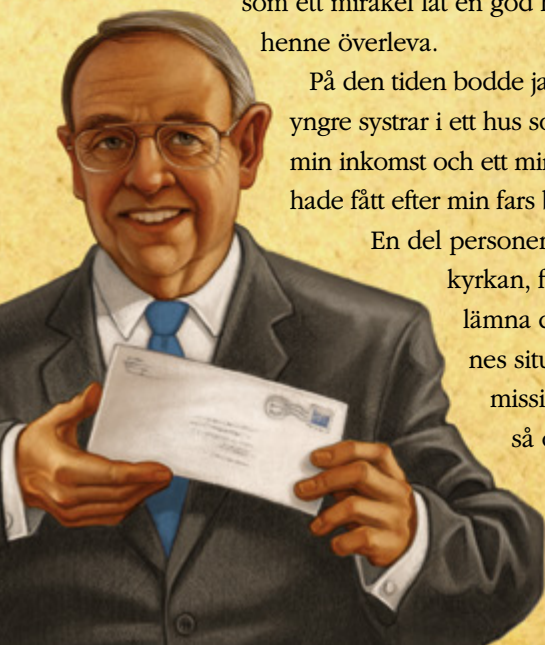
Jag blev medlem i kyrkan när jag var 15 år och fyra år senare lämnade jag in min missionärsansökan. Under min intervju med stavspresidenten berömde han mig för mitt beslut att tjäna Herren som heltidsmissionär. Sedan sade den inspirerade ledaren något som gjorde djupt intryck på mig: "Broder, från och med nu kommer det att hända konstiga saker i ditt liv för att få dig att ångra ditt beslut att tjäna Herren."

Medan jag väntade på att få min missionskallelse arbetade jag som lärling på Xerox. Tack vare det arbetet kunde jag skaffa mig en del saker som jag behövde för missionen och hjälpa mamma med utgifterna i hemmet. Allt rullade på.

Men så började det hända "konstiga saker". Först blev mamma överfallen och avled nästan av sina skador, men som ett mirakel lät en god himmelsk Fader henne överleva.

På den tiden bodde jag med mamma och två yngre systrar i ett hus som vi hyrde. Vi levde på min inkomst och ett mindre arv som mamma hade fått efter min fars bortgång några år tidigare.

En del personer, även medlemmar i kyrkan, frågade: "Vågar du lämna din mamma i hennes situation och åka på mission?" Jag fick den frågan så ofta att tvivlet började gro.

GE INTE UPP

“Motstånd dyker upp nästan var som helst där något gott har ägt rum. Det kan dyka upp då

du försöker få en utbildning. Det kan drabba dig efter din första månad på missionsfältet ...

Vid varje betydelsefullt beslut finns det varningssignaler och betänkligheter att ta hänsyn till, men så snart du blivit upplyst, se då upp för frestelsen att dra dig undan en god sak. Om det var rätt då du bad om det och litade på det och levde upp till det, så är det rätt nu. Ge inte upp när trycket ökar.”

Äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kvorum, “Ge inte upp er frimodighet”, *Liahona*, juni 2000, s. 38.

En dag ringde stavspresidenten mig och berättade att min missionskallelse hade kommit. Han bad mig komma till hans kontor samma kväll för att kunna ge mig det mycket efterlängtna kuvertet från kyrkans huvudkontor. Nyheten gjorde mig både nervös och glad.

Samma dag ville min chef på jobbet tala med mig innan lunch. När jag kom in på hans kontor hälsade han vänligt på mig och vi samtalade i några minuter om min lärlingstid och vad jag hade lärt mig på jobbet.

Sedan sade denne mäktige man inom organisationen något som de flesta personerna i stan längtade efter att höra: ”Du har gjort bra ifrån dig som lärling och vi vill anställa dig och behålla dig i gruppen. Vad tycker du om det?”

Det var ett av de svåraste besluten i mitt liv.

Sekunderna tickade sakta förbi. Jag kunde nästan höra personerna som frågat mig om jag tänkte överge mamma och lämna henne utan mitt

ekonomiska stöd för att gå på mission.

Men jag kom ihåg det jag lärt mig av skrifterna och mina ledare i kyrkan, och på ett mycket heligt sätt visste jag med orubblig visshet att Gud ville att jag skulle verka som heltidsmissionär för hans kyrka. Jag visste att han skulle ta hand om min familj, att jag kunde lita på honom och att allt skulle ordna sig.

Jag förklarade min situation för chefen och hans svar ekar fortfarande i mitt huvud: ”Jag som trodde du var en förståndig ung man och så slänger du bort din största chans här i livet.”

Jag tackade honom innerligt för erbjudandet och 28 dagar senare anmälde jag mig till missionsskolan i São Paulo i Brasilien.

Under min mission såg Herren till min familjs behov genom både vänner i kyrkan och på mirakulösa sätt. Mamma blev återställd och mina systrar och hon fick nya jobb.

Det händer verkligen ”konstiga saker” när vi bestämmer oss för att tjäna Herren. Men jag vill ödmjukt vittna tillsammans med tusentals andra som gett sig ut i Herrens tjänst att mitt liv förändrades tack vare att jag verkade som missionär. ■

Författaren bor i Manaus i Brasilien.

LÄR DIG MER OM VAD SOM VÄNTAR

Ungdomar i Oslo lärde sig hur de kan förbereda sig för en heltidsmission.

Cathrine Apelsest-Aanensen

Sedan president Thomas S. Monson tillkännagav sänkningen av missionsåldern har ungdomar överallt i kyrkan ivrigt svarat både på inbjudan att verka och på inbjudan att *förbereda* sig för att verka. Och ett sätt att förbereda sig på är att lära sig mer om vad som väntar en när man blir heltidsmissionär.

Några ungdomar i Norge gjorde just detta under en dagslång "missionsupplevelse" som anordnades av Fredrikstads församling i Oslo stav.

Komma till "MTC"

Ungdomarna samlades i ett rum i möteshuset som representerade en missionsskola. "Vi fick i uppdrag att lära oss om ett land", säger Jakob R. i Moss församling. "Det gjorde att vi fick känna på hur det är att få en missionskallelse och veta att man kan kallas till en plats man inte känner till."

Träffa "missionspresidenten"

"Sedan gick vi in i nästa rum där vi träffade en återvänd missionär som fått rollen att vara missionspresident", säger Simon W. i Oslo församling. Den återvända missionären och andra återvända missionärer berättade vad man kan förvänta sig under en mission. "Det var häftigt att få höra dem som varit på mission berätta om vad man kan förvänta sig under en heltidsmission", säger Simon. Deltagarna fick också en namnbricka, delades upp i missionärspår och ombads att alltid vara tillsammans med sin kamrat.

Utveckla färdigheter

Workshops undervisade ungdomarna om att utvecklas andligen, men också om hur man tar hand om fysiska

DEN VIKTIGASTE FÖRBEREDELSEN

"Det allra viktigaste ni kan göra för att förbereda er för kallet att verka är att *bli* missionärer långt innan ni går ut som missionärer."

Äldste David A. Bednar i de tolv apostlarnas kvorum, "Att bli en missionär", *Liahona*, nov. 2005, s. 45.

behov som tvätt, att följa en budget och att hålla sig i form fysiskt.

"Jag tyckte speciellt mycket om workshopen om hur man börjar ett samtal om evangeliet", säger Inger Sofie J. i Oslo församling. "Det är något jag kan börja göra redan nu."

"Jag tyckte om att samtala om hur man kan använda *Predika mitt evangelium*", säger Karl Frederik O. i Fredrikstad församling. "Jag trodde att missionärer måste lära sig en viss lista över skriftställen, men jag upptäckte att det jag redan gör i seminariet kommer att hjälpa mig som missionär, och det kommer också det jag redan studerar i *Predika mitt evangelium* att göra."

Många unga män sade att en av de mest minnesvärda workshopen var den där de fick prova på att stryka en vit skjorta. "Det påminde mig om att det finns många praktiska färdigheter jag kan arbeta på för att förbereda mig inför min heltidsmission", säger Jakob.

"Jag lärde mig att det finns mycket jag kan göra redan nu för att hjälpa heltidsmissionärerna som verkar hos oss, så att vi alla arbetar tillsammans", säger Sarah R. i Sandvika församling.

"Medlemmar är också missionärer."

Fikabordets alternativ från olika nationer påminde dem om att missionärer verkar världen över. "Det påminde mig om att jag borde prova på ny mat redan nu så att jag vänjer mig vid att äta sådant som jag vanligtvis inte äter. Då kan jag anpassa mig snabbare om jag kallas till en plats där de äter sådant jag inte är van vid", säger Simon.

Göra sig redo

"I slutet av dagen lyssnade vi till vittnesbörd av två ungdomar och två nyligen återvända missionärer. Sedan sjöng vi psalmen 'Vi har valt att tjäna'", säger Liss Andrea O. i Fredrikstads församling. "Jag tror att om jag sjunger den psalmen ofta så påminns jag om att när vi är missionärer så tjänar vi vår himmelske Fader och han välsignar oss."

När dagen var över förstod ungdomarna i staven att de inte bara kan förbereda sig för att gå på heltidsmission, de kan också vara missionärer här och nu och under resten av livet. ■

Författaren bor i Oslo i Norge.

HUR ÄR DET ATT GÅ PÅ MISSION?

Lär dig mer om hur du kan förbereda dig för att gå ut som missionär genom videor, andra resurser och svar på vanliga frågor på youth.lds.org (klicka på "Missionsförberedelser" [Missionary Preparation]).

TJÄNA nu för att TJÄNA senare

Miche Barbosa

Baserad på en sann berättelse

"Tjäna Herren av hela ert hjärta"
(1 Sam. 12:20).

Vi springer i kapp till kyrkan!" sade Mórmon och pekade på kyrkspiran som stack upp bakom palmerna. Sedan sprang han så fort han kunde för att komma

före sin lillebror Morian.

Pojkarna och deras föräldrar hade redan gått nästan två kilometer hemifrån, men Mórmon och Morian sprang fortfarande i full fart när de

kom fram till järngrinden utanför församlingens möteshus. De stannade för att hämta andan.

Innan de kunde bestämma vem som hade vunnit, ropade en pojke till dem: "Vill ni spela fotboll?"

Mórmon gillade fotboll men han och hans familj skulle städa i möteshuset så att det var klart för mötena dagen därpå.

Mórmon skakade på huvudet. "Inte nu – kanske senare!" ropade han tillbaka.

Snart arbetade Mórmon och Morian flitigt. Mórmon flyttade på stolarna och sopade golven tillsammans med sin pappa medan Morian torkade golven tillsammans med sin mamma.

Senare putsade pojkarna speglarna i badrummet tillsammans. "Jag trodde inte att jag skulle tycka om att städa i kyrkan, men det är roligt", sade Morian. "Och du då, Mórmon? Var det därför du kom

hit i stället för att spela fotboll?”

Mórmon tänkte på sin pappa. Han var biskop i församlingen men han tog sig ändå tid att städa i möteshuset.

”Jag är här därför att jag vill vara som pappa”, sade Mórmon.

Sedan tänkte han på missionärerna i församlingen. De var upptagna med att knacka dörr och dela ut exemplar av Mormons bok till andra. De inbjöd andra att komma till kyrkan i byggnaden som pojkarna höll på att städa i.

”Jag är här därför att en dag vill jag också vara missionär”, tänkte Mórmon. ”Jag kan hjälpa missionärerna genom att städa i kyrkan.”

Mórmon tänkte på nästa dag när han och hans bror skulle gå upp klockan sex, gå till kyrkan i vit skjorta och slips, och ställa i ordning stolarna och sångböckerna i primärrummet.

”Jag är här därför att jag vill tjäna i ett ämbete i kyrkan”, tänkte han.

Mórmon tänkte på att han snart skulle bli diakon. Han skulle dela ut sakramentet och göra mycket annat för att tjäna.

”Jag är här därför att nästa år så får jag prästadömet, och jag vill göra allt jag kan nu för att förbereda mig.”

Mórmon hade redan gjort något för att förbereda sig för

prästadömet: Han hade fått sin Tro på Gud-utmärkelse. Han höll redan på att lära sig leva efter evangeliet och tjäna andra.

Till slut tittade han på sin brors reflektion i spegeln och log.

”Jag är här därför att jag älskar Herren”, sade han, ”och därför att om jag tjänar nu så hjälper det mig att tjäna senare.” ■

Författaren bor i Utah i USA.

FÖRBEREDELSE FÖR PRÄSTADÖMET

Tips av David Beck, Unga mäns generalpresident:

- Inbjud Anden i ditt liv och välj vänner som hjälper dig att välja det rätta. Leva efter normerna i *Vägledning för de unga*.
- Lär dig vilka plikter du kommer att ha som diakon. Läs om prästadömet i *Min plikt mot Gud* och *Stå fast i din tro*. Var med på mötet Överblick över prästadömet i din församling eller gren.
- Förbered dig för att besöka templet och utföra dop för de döda.
- Visa entusiasm över roliga aktiviteter och brasaftnar tillsammans med andra ungdomar.
- Var medveten om att vår himmelske Fader litar på dig och räknar med dig. Upptäck hur mycket du kan göra med hans hjälp!

MATHILDE

förbereder sig för Unga kvinnor

Jenn Wilks, Utah, USA

Mathilde tyckte det var spännande att få börja i Unga kvinnor snart, men hon var inte säker på vad hon hade att vänta sig. Så hon pratade med sin farmor. Hennes farmor är syster Bonnie Oscarson, Unga kvinnors generalpresident. Hon hade många bra tips att ge!

Fråga din mamma eller farmor eller mormor eller någon av kvinnorna i din församling vad de kommer ihåg om Unga kvinnor. Du kan få reda på en del som är kul.

KUL FAKTA

Mathilde kallar sin farmor för "Mo", som är en förkortning av det svenska ordet *mor*.

Då ...

När syster Oscarson var i Unga kvinnor så fick hon märken när hon hade gjort vissa uppgifter. Hon sydde fast dem på ett särskilt

tygband tillsammans med en blomma som representerar trofasthet.

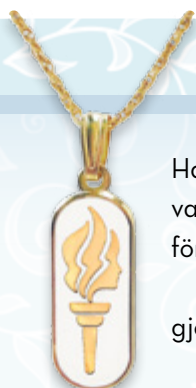

SYSTER OSCARSONS TIPS FÖR HUR MAN FÖRBEREDER SIG!

- Utveckla en relation till din himmelske Fader genom att be och läsa skrifterna.
- Lär dig mer om Personlig tillväxt-programmet.
- Läs skrifterna, *Vägledning för de unga* och *Liahona*.
- Börja lära dig Unga kvinnors tema. Du kommer att säga det varje söndag tillsammans med alla andra unga kvinnor.

... och nu

Halsbandet påminner dig om att vara ett ljus för andra och att stå för sanning och rättfärdighet.

Du får också band när du har gjort uppgifter och projekt.

Sedan får du Unga kvinnors medaljong.

BÖRJAN TILL NÅGOT NYTT

Mathilde var med på en särskilt aktivitet som kallas Början till något nytt. De hade en rolig lektion och fick lära sig om Personlig tillväxt.

Mathilde arbetar också på sin Tro på Gud-utmärkelse och lär sig Trosartiklarna utantill.

MATHILDE SER FRAM EMOT ...

- Aktiviteter varje vecka
- Att lära känna de andra tjejerna i Unga kvinnor
- Vara med på Unga kvinnors läger

ETT SÄRSKILT MINNE

Mathilda och många av hennes kusiner var i konferenscentret den 6 april 2013. Men de visste inte varför deras farmor/mormor hade inbjudit alla till generalkonferensen. De blev förvånade och glada när hon inröstades som president för Unga kvinnors organisation!

Vi vill lysa klart

Oförskräckt ♩. = 58-68

Text: Jan Pinborough
Musik: Janice Kapp Perry

Flickor

1. En gång drott-ning Es - ter stod för god-het och rätt och mod. Hon
2. Som A - bish i Mor - mons bok vill jag va - ra stark och klok och

Pojkar

följ - de Guds plan och var tro - fast och sann, jag vill va - ra li - ka - dan. Som
ge e - van - ge - liet till al - la på jord. Jag vitt - nar om Her - den god. Mo -

Ne - phi vill ock - så jag glatt ly - da Guds bud och lag. Ja,
ro - ni var all - tid sann, en är - lig och red - bar man. I

Kör
Flickor & pojkar

jag vill för - sva - ra och föl - ja var dag min him - mels - ke Fa - ders plan.
kär - lek och tro vill jag le - va som han, min fa - na jag hö - ja kan. Det är

dags för oss att spri - da Guds ord. Vi vill ly - sa klart på he - la vår jord.

© 2013 by Jan Pinborough and Janice Kapp Perry. Med ensamrätt.
Sången får kopieras för tillfälligt, icke kommersiellt bruk i kyrkan eller hemmet.
Denna text måste finnas på varje kopia.

SÄRSKILT VITTNÉ

Äldste
Quentin L. Cook

i de tolv apostlarnas
kvorum

Medlemmarna i de tolv
apostlarnas kvorum är
särskilda vittnen om
Jesus Kristus.

Hur kan jag hjälpa till med släktforskning?

Äldste Cook föreslår
att vi ska ha en Släkträdsträff.
Så här går det till!

Be alla i släkten ta med
sig släkthistorier, berättelser och
foton. Ta också med dyrbara ägodelar
som tillhörde far- och morföräldrar
och föräldrar.

Det är spännande att
lära sig om sina släktingars
liv – varifrån de kom och
hur de levde.

Ta reda på vilka
förrättningar som fortfarande
behöver utföras och boka tid för
att utföra tempelarbetet.

Hjälp till att skanna och ladda
upp de här berättelserna och foton
till Släkträdet på FamilySearch.org.

Från "Rötter och grenar", Liahona, maj 2014, s. 47.

"Familjen: Ett tillkännagivande för världen" kom från Gud för att hjälpa min familj

FAMILJEN ETT TILLKÄNNAGIVANDE FÖR VÄRLDEN

FÖRSTA PRESIDENTSKAPET OCH DE TOLV APOSTLARNAS RÅD
I JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA

W I FÖRSTA PRESIDENTSKAPET och de tolv apostlarnas råd i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga, förkunnar högtidligen att äktenskapet mellan man och kvinna är institut av Gud och att familjen har en central roll i Skaparens plan för sina barns eviga välfärd.

ALLA MÄNNISKOR — män och kvinnor — är skapade till Guds avbild. Var och en är ett andebarn, en älskad son eller dotter till himmelska föräldrar och har som sådan gudomliga egenskaper och förtäringar. Att det finns olika kön är nödvändigt för den enskildes förjöriska, jordiska och eviga identitet och uppgift.

I FÖRUTLIVAREN kände och dyrkade dessa söner och döttrar Gud som sin evige Fader och antog hans plan, enligt vilken hans barn kunde få en fysisk kropp och uppfylla erfarenheter för att utvecklas mot fullkomlighet och slutligen nå sin gudomliga bestämmelse som arvtagare till evigt liv. Den gudomliga lyckalighetsplanen möjliggör att familjen fortsätter bortom graven. Heliga förtäringar och förbund i heliga tempel gör det möjligt för enskilda personer att återvända till Guds närhet och för familjer att vara tillsammans för evigt.

DET FÖRSTA BUD som Gud gav Adam och Eva gällde deras möjlighet att som man och hustru bli föräldrar. Vi förkunnar att Guds bud till sina barn att föröka sig och uppfylla jorden fortfarande gäller. Vi förkunnar vidare att Gud har befallt att den heliga forplantningsförmågan endast skall användas mellan man och kvinna, lagligt vigda som man och hustru.

VI TILLKÄNNAGIVAR att det sätt varpå människoliv skapas har bestämts av Gud. Vi bekräftar livets helgd och dess betydelse i Guds eviga plan.

MAN OCH HUSTRU har ett högtidligt ansvar att älska och vårda sig om varandra och sina barn. "Barn är en HERRENS

gåva." (Psaltaren 127:3) Föräldrar har ett heligt ansvar att uppföstra sina barn i kärlek och rättfärdighet, att söja för deras fysiska och andliga behov, att lära dem älska och tjäna varandra, att hålla Guds bud och vara laglydiga medborgare var än de bor. Män och hustrur — mödrar och fäder — kommer att stå till svars inför Gud för hur de uppfyller dessa plikter.

FAMILJEN är institut av Gud. Äktenskap mellan man och kvinna är en nödvändig del av hans eviga plan. Barn har rätt att födas inom äktenskapets ram, och att fostras av en far och en mor som är sin äktenskapslöften med fullständig trohet. Största förutsättningarna för lyckliga familjelivet finns då det byggs på Herren Jesu Kristi lärdomar. Framgångsrika äktenskap och familjer skapas och bevaras genom principerna tro, bön, omvändelse, förlåtelse, respekt, kärlek, medkänsla, arbete och sund rekreation. Enligt gudomlig plan skall fadern presidera över sin familj i kärlek och rättfärdighet och han har ansvaret att söja för och beskydda sin familj. Moderns främsta ansvar är barnens omvårdnad. I dessa heliga ansvar är fadern och modern skyldiga att hjälpa varandra som likvärdiga makar. Handikapp, död eller andra omständigheter kan göra det nödvändigt med individuella anpassningar. Släktingar bör vid behov ge hjälp och stöd.

VI VARNAR dem som bryter mot kyskhetens bud, som förgräper sig på maka eller barn, eller som underlåter att fullgöra sina skyldigheter mot familjen, att de en dag kommer att stå ansvariga inför Gud. Vi varnar vidare för att familjens upplösning kommer att frambringa de stora olyckor över enskilda människor, samhällen och nationer som förutsägs av forntida och nutida profeter.

VI UPPMANAR ansvariga samhällsmedborgare, regeringar och myndigheter överallt att verka aktivt för att bevara och stärka familjen som samhällets grundläggande enhet.

Detta tillkännagivande upplästes av president Gordon B Hinckley som en del av hans budskap vid Hjälpföreningens allmänna möte den 23 september 1995 i Salt Lake City i Utah.

Erin Sanderson och Jean Bingham

Barn har stor kraft – kraft att påverka sin familj! Alla familjer är inte likadana men varje familj är viktig för vår himmelske Fader. Han vill att våra familjer ska vara starka, så han gav oss "Familjen: Ett tillkännagivande för världen", för att hjälpa oss. Vår himmelske Fader vet att **du** kan hjälpa din familj att vara stark.

Du är en del av en evig familj som behöver din hjälp.

Du kan ge glädje, vänlighet och kärlek till din familj.

Ni kan lyssna på varandra, arbeta och leka tillsammans, förlåta och hjälpa varandra.

Du kan läsa skrifterna tillsammans med din familj.

Du kan vara ett gott exempel för din familj när du ber och håller buden. ■

Författarna bor i Utah, USA.

Skriftställe

- Johannes 15:11

Förslag till familjesamtal

Vår himmelske Fader vill att alla familjer ska vara starka och komma tillbaka till honom. Prata om vad varje medlem i familjen kan göra för att hjälpa till att hålla familjen stark.

Jag kan stärka min familj genom att

Jag kan stärka min familj genom att

Jag kan stärka min familj genom att

Jag kan stärka min familj genom att

Jag kan stärka min familj genom att

Jag kan stärka min familj genom att

Jag kan stärka min familj genom att

Jag kan stärka min familj genom att

Du kan!

Dekorera en ren, tom burk med den här etiketten (till höger) och några foton och teckningar. Fyll i ordremsorna med förslag på hur du kan stärka din familj. Klipp ut ordremsorna och lägg dem i burken. Välj en ordrensa varje dag från burken och gör det som står där. När du försöker följa dina förslag kan du påverka din familj!

JAG KAN!

Jag heter Bárbara och kommer från Chile

Från en intervju med
Amie Jane Leavitt

Bárbara bor i Chile, ett land på Sydamerikas västkust. Det är långt och smalt och format som ett band. I vissa delar är det varmt och torrt (till exempel Atacama-öknen), och i vissa delar är det tropiskt och fuktigt (till exempel på Påskön). Hon bor i Chiles huvudstad Santiago. ■

Författaren bor i Utah i USA.

Jag är den enda medlemmen i kyrkan i min skolklass. Det gör att jag kan berätta för mina vänner om Jesus Kristus och om Mormons bok. En av mina bästa vänner bad mig att lära henne hur man ber. Så jag gjorde det. Sedan bad vi båda en bön när vi skulle äta lunch i skolan.

Jag är nio år och har två små bröder. Jag försöker vara en snäll storsyster och hjälper till att ta hand om dem och leka med dem. Jag tycker om att ta hand om barn. Jag vill bli lärare när jag blir stor.

År 2013 blev jag åtta år och döptes och konfirmerades av pappa. Jag var så glad! Det var en speciell upplevelse som jag alltid ska komma ihåg.

*¡Hola,
amigos!**

* "Hej vänner!" på spanska.

Vi har roliga helgdagar i Chile. Den 18 september är det Självständighetsdagen och den 19 är det Militärdagen. Under de här två dagarna dansar vi vår nationaldans som kallas "La Cueca" och äter mumsiga piroger som kallas för empanadas.

På veckosluten tycker min familj om att vandra och åka fyrhjuling i bergen i närheten av vårt hem. Vi tycker också om att åka till stranden.

Vi har en särskild julmaträtt – tomater med tonfiskfyllning. I Chile kommer jultomten precis vid midnatt på julafton. Vi får till och med vara vakna tills han kommer!

JAG LÄNGTAR SÅ TILL TEMPLET

Templet i Santiago i Chile var det första templet som byggdes i ett spanstalande land. Det invigdes den 15 september 1983. Det var det andra templet som byggdes i Sydamerika.

REDO ATT ÅKA!

Bárbaras väska är packad med några av hennes favoritsaker. Vilka av de här sakerna skulle du packa i din väska?

VÅR SIDA

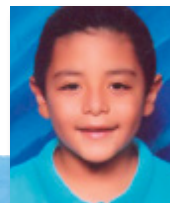

En dag precis efter att jag hade döpts var jag hemma hos farmor när hon gick ner i källaren för att hämta något. Hon snubblade och ramlade och kunde inte komma upp. Hon ropade på mig men jag tittade på teve och hörde henne inte. Efter omkring tio minuter hörde jag någon tyst säga mitt namn: "Tom!" Jag gick och letade efter henne och hittade henne liggande på golvet. Jag var inte tillräckligt stark för att hjälpa henne upp, så jag sprang över till grannen. Hon kom och hjälpte farmor upp.

Farmor sade till mig: "Tom, det var den Helige Anden som du hörde. Jag var för långt borta för att du skulle kunna höra mig."

Jag vet att det var den Helige Anden som viskade till mig. Nu är jag döpt, och jag är glad att jag har den Helige Andens gåva.

Tom R., 8 år, Tyskland

**Liu C., 7 år,
Ecuador**

Natalia A., 10 år, Colombia

Olivia I., 8 år, från Rumänien tycker om att hjälpa sin mamma att städa hemma. Hennes mamma undervisar henne och tretton av hennes vänner, och när de har rast så tycker hon om att leka att hon är lärare. Hon tycker om att åka på bilturer med sina föräldrar och att vara tillsammans med sina far- och morföräldrar. När hon döptes kände hon sig mycket nära sin himmelske Fader, och hon är tacksam att hon kan ha den Helige Anden som hjälper henne att fatta beslut. Hennes favoritsång i Primär är "Lyss till profeten" (Barnens sångbok, s. 58).

Thierry M., 7 år, från Brasilien tycker om att vara med på Primär och sjunga psalmer. Hon vet att templet är Herrens hus.

Du kan lägga ut en teckning, ett fotografi eller en upplevelse på internet på liahona.lds.org, eller skicka den via e-post till liahona@ldschurch.org med "Our Page" på ämnesraden; eller via vanlig post till:
Liahona, Our Page
50 E. North Temple St., Rm. 2420
Salt Lake City, UT, 84150-0024, USA

Varje bidrag måste innehålla barnets fullständiga namn, kön och ålder (3 till 11 år) samt föräldrarnas namn, församling eller gren, stav eller distrikt och ett skriftligt tillstånd från föräldrarna att använda barnets foto och bidrag (e-postmeddelande går bra). Bidragen kan komma att förkortas eller förtydligas.

Äldste Adrián Ochoa
i de sjuttios kvorum

Se uppåt

"Vaka alltid och be" (Luk. 21:36).

När jag var åtta år skickades jag och två kusiner till ett närliggande samhälle för att skaffa mat. När jag ser tillbaka förundras jag över det stora förtroende min mormor, moster och morbror visade oss. Morgonhimlen var ljus och klar när vi tillsammans red i väg på våra tre hästar.

Mitt ute på prärien bestämde vi oss för att kliva ner från hästarna och spela kula. Vi var så inne i spelet att vi inte tittade upp och såg de mörka molnen som täckte himlen. När vi väl insåg att en storm var på väg hann vi inte ens sitta upp

på våra hästar. Det regnade och haglade så mycket att allt vi kunde göra var att sadla av hästarna och ta skydd under sadelfiltarna. Sedan sprang hästarna iväg.

Utan hästar, blöta och kalla började vi gå så fort vi kunde mot det närmaste samhället. Det var sent när vi hittade ett hus och knackade på dörren. Den snälla familjen där hjälpte oss bli torra, gav oss goda bönburritos att äta och ordnade ett rum med jordgolv åt oss att sova i.

Mina kusiner och jag vaknade på morgonen till strålände solsken och en vacker himmel. En man som

sökte efter tre försvunna pojkar knackade på dörren. Jag ska aldrig glömma det vi såg på vägen hem – en folkhop som hade letat efter oss hela natten. Längst fram stod min kärleksfulla farmor och min farbror och faster. De kramade om oss och grät av lycka över att deras försvunna barn hade blivit återfunna.

Vår himmelske Fader bryr sig om oss. Han väntar ivrigt på att vi ska komma hem. Det finns tecken på andliga stormar överallt omkring oss. Låt oss se uppåt och förbereda oss genom att stärka vårt vittnesbörd varje dag. ■

Från "Se uppåt", Liahona, nov. 2013, s. 102.

Ett familjelag

Det är lättare att vinna när alla arbetar tillsammans.

Sheralee Hardy

Baserad på en sann berättelse

"Det är roligt att hjälpa och glada vi är" (Barnens sångbok, s. 108).

Ammon suckade när han och pappa lämnade fotbollsmatchen. "Jag förstår det inte", sade han. "Vi har så många bra spelare. Varför kan vi inte göra mål?"

Pappa var en bra fotbollsspelare. Kanske kunde han hjälpa till.

"Jag tror ni behöver lära

er att arbeta som ett lag", sade pappa. "Ni vill ju göra mål, eller hur?"

"Ja", sade Ammon. "Men alla kan inte vara den som gör mål. "Är det det du menar?"

Pappa nickade. "Du kan inte göra mål helt själv. Först behöver försvarsspelarna ta bollen från det andra laget, eller hur?"

Ammon skrattade. "Det är ganska svårt att göra mål om man inte

har någon boll."

"Precis", sade pappa. "Sedan sparkar försvarsspelarna bollen till någon som kan göra mål. Ingen kan göra det på egen hand.

"Jag antar det", sade Ammon.

När de kom hem stod mamma och lagade mat med baby'n i famnen.

"Hur var matchen?" frågade hon.

"Vi förlorade igen", sade Ammon. "Men det ska

gå bättre nästa gång.”

”Det är en bra inställning”, sade mamma.

”Jag är jättehungrig!” ropade Miguel när han, Samuel och Lucas sprang in.

”Killar, kan ni hjälpa till att duka och ta bort leksakerna?” frågade mamma.

Alla fyra pojkarna stönade.

”Men jag lekte inte med leksakerna”, sade Samuel.

Det kommer att ta en

evighet!” gnällde Miguel.

Pappa skrattade. ”Jag tror att vår familj har samma problem som Ammons lag.”

”Vad är det?” frågade Samuel.

”Vi arbetar inte tillsammans”, sade Ammon. ”Vi vill alla göra mål genom att äta middag. Men vi låter mamma göra allting.”

”Precis!” sade pappa. ”Hur kan vi arbeta som ett lag?”

Ammon fick en idé. ”Jag och Samuel kan duka. De andra pojkarna kan plocka upp leksakerna.”

”Jättebra förslag!” sade pappa.

Middagen var snart klar. Ammon knäppte händerna för att be. Han var glad att hans familj hade arbetat som ett lag. Han hoppades att hans fotbollslag kunde göra samma sak. ■

Författaren bor i Alberta i Kanada.

**Äldste
M. Russell Ballard**
i de tolv apostlarnas
kvorum

BEDRÄGERI

Hösten är en särskilt spännande tid för dem som ägnar sig åt flugfiske, för det är då som öringen drivs av en nästan omätlig hunger att frossa för att bygga upp kroppen inför vinterns knappa tillgång på föda.

Flugfiskaren försöker fånga öringen med list. En skicklig sportfiskare iakttar öringens beteende, vädret, strömförhållanden och vilka slags insekter öringen äter och när dessa kläcks. Han binder ofta själv de beten han använder. Han vet att de konstgjorda insekterna, som inuti är försedda med små krokar, fullständigt måste bedra öringen eftersom fisken märker minsta lilla fel och avvisar betet.

Vad spännande det är att se en öring bryta vattenytan, snappa åt sig betet och kämpa emot tills den slutligen är utmattad och man spinner in den. Kampen består i att fiskaren mäter sin kunskap och skicklighet med den ståtliga öringen.

Att använda konstgjorda beten för att lura och fånga en fisk är ett exempel på det sätt som Lucifer ofta frestar, bedrar och försöker snärja oss på.

I likhet med flugfiskaren som vet att öringen drivs av hunger, känner Lucifer till vår egen "hunger" eller våra svagheter, och frestar oss med falska beten, som om vi nappar på dem kan göra att vi blir uppräckta ur livets ström och hamnar under hans obarmhärtiga inflytande. Men till skillnad från sportfiskaren som fångar och kastar tillbaka fisken oskadd i vattnet, släpper Lucifer inte frivilligt taget. Hans mål är att göra sina offer lika olyckliga som han är.

En av de huvudmetoder han använder mot oss är sin förmåga att ljuga och bedra för att övertyga oss om att ont är gott och gott är ont.

Ända från begynnelsen i det stora rådet i himlen försökte Satan "omin-tetgöra människans handlingsfrihet som jag, Herren Gud, hade givit henne" (Mose 4:3).

Striden om människans gudagivna handlingsfrihet fortsätter i vår tid. Satan och hans anhang kastar sina beten runtomkring oss i hopp om att vi ska ge efter och nappa så att han kan spinna in oss med bedrägliga medel.

Bröder och systrar, må vi alla vara uppmärksamma på de konstgjorda beten som Lucifer – den falske människofiskaren – erbjuder oss. Må vi ha den visdom och andliga insikt som behövs för att urskilja och avvisa hans många farliga erbjudanden.

Och till dem av er som fallit offer för något slags beroende: Det finns hopp eftersom Gud älskar alla sina barn och eftersom Herrens Jesu Kristi försoning gör allting möjligt. ■

*Från "O, hur listig är inte den ondes plan",
Liahona, nov. 2010, s. 108.*

INSIKTER

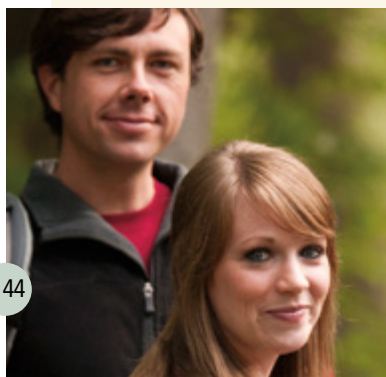

Är jag en pionjär i dag?

”Vi hedrar de pionjärer som vandrade över slätterna till Saltsjödal, men det finns långt fler pionjärer idag. De skjuter inte handkärnor framför sig, men de är exakt som de på så många sätt: De har hört Herrens röst genom Mormons bok och sina personliga böner. Med tro och omvändelse har de gått ner i dopets vatten och fast planterat sig i evangeliets bördiga jord. Som Kristi lärjungar har de villigt offrat för det som är rätt och sant. Och med den Helige Ändens gåva håller de stadigt fast vid sin kurs mot evigt liv.”

Också i det här numret

FÖR UNGA VUXNA

s. 44

Stå för DET VI tror på

Fem unga vuxna berättar hur de har försvarat sin tro när de ställts inför motstånd.

FÖR UNGDOMAR

Hur man ställer de rätta frågorna

Frågor kan vara bra undervisningshjälpmedel – om man uttrycker dem på rätt sätt. Den här artikeln visar dig hur.

s. 54

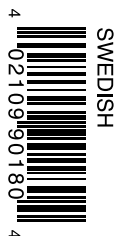
FÖR BARN

s. 68

Välkommen till Unga kvinnor

Syster Bonnie L. Oscarson och hennes sondotter Mathilde berättar vad du kan se fram emot i Unga kvinnor.

JESU KRISTI
KYRKA
AV SISTA DAGARS HELIGA

BUDSKAP FRÅN OMRÅDESLEDARNA

Påskynda frälsningsarbetet med hjälp av teknik

Äldste Robert A. Dryden, England

Områdessjuttio

För ett antal år sedan sade en prästadömsledare i min hemstav följande: "Vi tillbringar all vår tid med att söka upp undersökare när vi borde använda tekniken för att hjälpa dem att komma till oss. Nu ser jag värdet i hans ord när jag hör apostlar och profeter uppmana oss att använda internet för att sprida evangeliet. I juni 2013 sade president Monson: "Nu är det dags för medlemmar och missionärer att komma samman ... [och] verka i Herrens vingård för att föra själar till honom. Han har berett medel för oss till att sprida evangeliet på en mängd sätt, och han ska hjälpa oss i vårt arbete om vi handlar i tro och utför hans verk." (*Liahona*, november 2013, page 4.)

I generalkonferensen i april 2014 uppmanade äldste Ridd i Unga mäns presidentskap oss att använda tekniken. Han sade: "Teknikens gudomliga syfte är att påskynda frälsningsarbetet. Herren förväntar sig att ni använder dessa storslagna hjälpmedel för att ta hans verk till nästa nivå, till att sprida evangeliet på sätt som är bortom min generations vildaste fantasier. Medan tidigare generationer påverkade sina grannar och sin stad har ni förmågan genom internet och sociala medier att sträcka er ut över gränser och påverka hela världen." (*Liahona*, maj 2014, page 58)

I hela Europa ser vi medlemmar använda teknik för att påskynda arbetet. Högrådsmedlemmarna i Canterbury stav i England skickade till exempel videon "Tack vare honom" till 180 vänner som inte tillhör kyrkan, med en inbjudan att låta andra se videon.

Äldste
Robert A.
Dryden

Naomi i Schweiz använde ett socialt nätverk för att skicka en personlig inbjudan till sina vänner som inte tillhör kyrkan att vara med på avskedsmötet före hennes mission. Över 80 personer kom, och av dem var 40 i kyrkan för första gången!

Många medlemmar använder också sociala nätverk för att på ett naturligt och kärleksfullt sätt inbjudna sina vänner och familjemedlemmar som inte tillhör kyrkan till avskedsmötet före en mission eller mötet efter hemkomsten, till dop, församlingsfester, när ett barn välsignas, generalkonferenser och andra evenemang i kyrkan.

De här exemplen är bara början. Varje ansträngning vi gör för att förkunna evangeliet stärker vittnesbörd och kyrkan i sig. Vad kan du göra i dag för att sprida evangeliet på internet? Det är lättare och roligare än man kan tro. Här är några förslag.

På Facebook, Twitter, Google+ och YouTube kan du "gilla" och följa flera av kyrkans officiella

webbplatser, till exempel Church Facebook Page, The Mormon Channel, Mormon.org, Mormon Messages, LDS Youth och så vidare.

Dela citat, bilder eller videor på ett socialt nätverk från någon av de här officiella webbplatserna som berörde dig, med en kommentar varför de berörde dig. Var ärlig och var dig själv när du deltar i samtalen på internet. Som äldste Ballard har sagt: "Med hjälp av nya teknologiska verktyg kan du främja Herrens verk genom att ta del i det pågående samtalet om kyrkan."

Gå till Mormon.org och skapa en profilsida på www.mormon.org/create och berätta sedan om den för dina vänner. Fäst en länk till den vid din signatur, lägg ut den på sociala media och så vidare.

Som förberedelse för inbjudningsmånaden december kan du lägga märke till vilka av dina medlemmar som inte tillhör kyrkan som "gillar" och säger något positivt när du lägger ut något andligt eller familjerelaterat på sociala media. Be om att få veta vilka de här vännerna är som du kan bjuda in till kyrkan.

Du hittar många fler förslag på lds.org genom att skriva "sharing the gospel online" i sökfältet. Fråga någon av ungdomarna eller de unga ensamstående vuxna i din församling om du behöver hjälp med de här förslagen.

Evangeliet och kunskapen om vår Frälsare ger så mycket frid och glädje till dem som omfamnar det. Det är något som borde delas med hela världen.

Syster Dryden och jag började nyligen prata med en underbar man om evangeliet. Det var intressant att han aldrig hade hört något av namnen som kyrkan är känd genom. Teknik är verkligen ett redskap vi måste använda mer i lydnad mot Herrens befallning att föra hans kyrkan "ut ur dunklet och ut ur mörkret" (D&C 1:30). Må Gud välsigna oss när vi når ut med hjärta och händer för att sprida hans evangelium. ■

Templet i Köpenhamn har fyllt 10 år

Birgitta Wennerlund, Malmö stav

Den 23 maj 2004 invigdes kyrkans 118:e tempel i Köpenhamn. I år är det 10 år sedan och detta firades både i Danmark och i Malmö stav. I Danmark med att templet var öppet hela dagen tisdag till lördag under jubileumsveckan. Staven inledde firandet i Helsingborg med ett andligt möte, utställningar som alla åldersgrupper bidragit till samt en frågesport med betoning på templet i gamla tider.

Mötet inleddes med att Seja Bengtsson, Helsingborgs församling, berättade om sin glädje över att kunna komma till templet. "Jag minns mitt första besök i templet", berättar hon, "jag var så ängslig att jag inte skulle vara värdig, men när jag kom in i templet var det som om Herren välkomnade mig dit."

Hon beskrev sin glädje över att få vara ställföreträdare, särskilt för sina egna släktingar. Hon gläds över symboliken i templet, de vackra tavlorna som alla handlar om Kristi liv. Hon gläds över att träffa vänner, vara tempeltjänare och över att få lära sig mer och mer och få fördjupa sig i skrifterna, känna friden och närheten till Herren i templet. "Vi brukar tala om att vi går genom

templet, men i stället borde vi låta templet gå igenom oss, då lär vi oss mycket mer."

Efter ett vackert musiknummer av Hanna Wikström och Casper Wagner fick vi lyssna till syster Janet Williams, värdinna i templet. Hon var glad att ingen förväntade sig att hon skulle kunna tala svenska. Hon berättade om en stor trappa som leder från rum till rum i templet i Salt Lake City. President Lorenzo Snow visade sina barnbarn den avsats där Frälsaren visat sig för honom. "Jag kan inte säga att Herren har varit i templet i Köpenhamn", sade syster Williams, men han skulle kunna vara det. Vi kanske inte får se honom personligen, men vi kan få Andens vittnesbörd bekräftat i våra hjärtan om att han lever och skulle kunna komma dit. Vi har alla en personlig inbjudan att komma till templet, sedan är det upp till oss att komma och uppfylla det uppdrag vi har fått."

Innan nuvarande tempelpresidenten, James Williams, inledde sin mission tillsammans med hustrun Janet som tempelvärdinna, var han missionär från november 1960 till maj 1963 i Danmark. Han var också

President och syster Williams i templet i Köpenhamn har glatt sig mycket åt den speciella ande som påverkat alla i templet under jubileumsveckan. En ande av kraft, iver, glädje och beslutsamhet bland såväl gäster som tempeltjänare.

missionspresident i Danmark för cirka sju år sen. Hans yrke har varit reumatologläkare. De har varit tempeltjänare i templet i Salt Lake City där han också hade förmånen att få tjäna som beseglare. De har tjänat på MTC i England och samtidigt varit tempeltjänare i templet i Preston.

President Williams berättade att han tränar på att lära sig förstå svenska. "När vi inviger ett tempel, inviger vi oss själva", sade president Williams. Han citerade sedan från Hesekiel, kapitel 47, om templet i

Jerusalem. "Där talas det om att det rann vatten fram under husets tröskel. Vattnet som beskrivs är det levande vattnet", sade president Williams, "som gav mycket fisk och mycket frukt som tjänade till föda. På samma sätt ger templet oss många välsignelser, bland annat styrka och tro som hjälper oss motstå världen. När vi kommer till templet i den andan välsignar Herren oss!"

President Williams berättade också att han märkt att han ofta går omkring med ett leende för han är så glad att vara där.

"Templet är inte bara för våra förfäder, utan det är också för oss själva."

Efter att ha firat 10-årsjubileet i Köpenhamn, berättade president och syster Williams om en fantastisk vecka. "Det har varit en underbar anda här hela veckan", säger de båda. "Vi har haft många här som inte varit i templet på länge, och många har stannat hela veckan." De är mycket tacksamma för alla tempeltjänare som har ställt upp och gjort mycket för att kunna genomföra såväl förberedande

arbete, begåvnings-sessioner och beseglingar samtidigt varje dag. "De har varit underbara!" utbrister syster Williams. "Vi hoppas att de som varit här har fått en starkare känsla för templet och vad vi gemensamt kan åstadkomma", säger president Williams. "Många har jämfört veckan med tempelresorna till Schweiz och Stockholm och uttryckt sin förtjusning över att få träffa så många syskon och vänner och känna styrkan av vad vi tillsammans kan åstadkomma. "Köpenhamns stav har varit tongivande", betonar president Williams. Bland annat framkom det att förste rådgivaren i Köpenhamns stavs presidentskap, Michael Olsen, varit där under varje session hela veckan. "Vi hoppas att många har lämnat templet den här veckan med större beslutsamhet att snart komma tillbaka", säger syster Williams. "Det handlar om själars frälsning, och många själar har fått arbete utfört för sig den här veckan."

Även under ordinarie öppettider försöker man ordna så att alla som kommer till templet ska få vara ställföreträdare på något sätt. "Vi vill att alla ska gå härifrån med glädje inom sig över att ha kunna göra något för dem som befinner sig i andevärlden", säger president Williams. ■

FOTO MARIA THÖRN

Den nye grens-presidenten i Linköpings gren, René Ulsøe Nielsen och till vänster hans rådgivare Ketil Kindestam.

Ny grenspresident i Linköping

Eivor Hagman

På grenskonferensen i Linköping söndagen den 18 maj inröstades och avskildes René Ulsøe Nielsen till ny grenspresident i Linköpings gren.

Linköpings gren organiserades första gången år 1857 och reorganiserades 1947. Mellan 1975 och 1980 var Linköping en beroende gren men sedan 1980 har det varit en egen gren.¹ På medlemslistan finns 106 medlemmar upptecknade men bara 23 är aktiva och kommer varje söndag.

Den nye grenspresidenten, broder Nielsen, är 29 år och kommer från Esbjerg i Danmark. Han har tjänat som missionär i Danmark under åren 2004 – 2006. För drygt 7 månader sedan flyttade han till Linköping från Danmark tillsammans med sin svenska hustru Elisabeth. Han arbetar som

audionom på Linköpings Universitetssjukhus.

President Nielsen känner sig väldigt ödmjuk inför sitt kall och tycker det känns inspirerande att stavspresidenten i Stockholms södra stav, Markus Karlsson, vågade kalla en dansk till grenspresident i Linköping. Han har personligen känt att detta är Herrens vilja och har ett vittnesbörd om att Herren stöder, inspirerar och styrker oss när vi försöker göra vårt bästa. Ingenting är omöjligt för Herren!

”Jag litar på Herren och hans nåd, jag litar på Kristi försonings styrka och ska försöka tjäna honom och grenen av hela mitt hjärta, styrka och förmåga”, säger president Nielsen. Han uttrycker vidare sin tacksamhet för sin rådgivare, broder Ketil Kindestam, och för de fantastiska medlemmarna som finns i grenen. ■

FOTNOT

1. Information hämtad från hemsidan Sweden FamilySearch Wiki

Missionärsarbete tema på distriktskonferens i Umeå

Anna Bengtsson, Umeå distrikt

Helgen 17–18 maj var det distriktskonferens i Umeå distrikt.

Konferensen avslutades med att Carolina Bergström döptes.

Temat var missionärsarbete, och det var många fina tal och vittnesbörd.

Här följer några utdrag:

David Stegeby: Vi ska inbjuda människor att komma till Kristus. Vi misslyckas inte när vi får ett nej, utan vi misslyckas när vi inte inbjuder dem alls.

Det är viktigt för oss att göra upp planer, det får man lära sig som missionär och det hade jag stor nytta av när jag pluggade. En plan som inte är nerskriven är bara en dröm, och den lär förbli det om man inte skriver ner den.

Hans Ottosson: När jag tar hand om mig själv genom att studera skrifterna mer och be mer engagerat, känner jag

mig närmare vår himmelske Fader och har den Helige Anden med mig.

Camilla Norin: Även om livet inte alltid blir som vi har planerat så kan vår himmelske Fader göra underverk genom oss. Det är den Helige Anden som undervisar, vi som missionärer är bara redskap.

Syster Newell: Att följa evangeliet är som att stryka skjortor, man kan vara butter och tycka att det är tråkigt, eller man kan göra det noggrant med ett leende på läpparna.

Missionspresident Newell: Vårt ansvar är att bjuda in våra vänner till kyrkan. Vad de gör med inbjudan är inte vårt problem, men vi ska bjuda in dem. Vi har hört mycket fint under konferensen, men vi har känt så mycket mer. När vi nu går hem vill jag att vi ska minnas i första hand vad vi känt och inte vad vi hört. ■

”Människan är till för att ha glädje”

Anna Fåhraeus

Ibland klagar vi på att livet inte blir som vi tänkt. Vi blir ledsna och besvikna, det är förståeligt. Jag fyllde 50 förra året och firade 33 år i kyrkan i år. Mitt liv har inte blivit som jag tänkte att det skulle bli. Jag är född i Sverige, men när jag var fyra år flyttade familjen till Kanada. Där växte jag upp i ett katolskt samhälle i slutet på 60-talet och början på 70-talet. Jag trodde som ung att alla gifte sig och fick barn. Det ingick liksom i livet. Det var det jag trodde jag skulle göra när jag blev vuxen. Resten var mindre viktigt. Templet och eviga familjer förstärkte den önskan och tron i mig.

Men mitt liv blev inte så. Det är alldeles säkert så att det spelat en avgörande roll att jag hade en komplicerad och otrygg barndom. Jag kan, liksom Nephi, säga att jag hade goda föräldrar, men de var trasiga och hade mycket mindre kunskap än Lehi och Sarai att leda vår familj rätt. Följden blev olyckliga beslut och en skilsmässa som var både en räddning för mig och en traumatisk upplevelse. Följden har också blivit att jag fått lära mig hur man hanterar konflikter med nära och kära och hur man bygger relationer. Nu när jag har mer distans och kan se tillbaka på mer än trettio år av mitt liv sedan jag döpte mig så har mitt liv varit lärorikt och spännande.

Evangeliet kom in i mitt liv som en välsignelse som jag var villig att ta emot i slutet på tonåren. Det var min styrka. Jag hade en önskan att tro och en vilja att ta emot Herrens ledning. Jag ville ha hjälp. Jag törstade efter det (Matt 5:6). Jag fick uppleva evigheten och att jag är en evig varelse. I hälarna på den andliga insikten så förstod jag att det är bäst att sätta igång och ta itu med att skapa det liv jag ville ha. Jag förutsatte att Gud skulle

vara en del av det så jag lät honom blanda sig i. Det ledde till många viktiga beslut: att åka till BYU (Brigham Young Universitet) efter gymnasiet, att gå på mission, att åka hem till Sverige, att umgås med min far året innan han dog, att stanna i Sverige, att inte ge upp.

Mina andliga upplevelser ledde också till frustration. Det kan tyckas konstigt när jag har fått så god vägledning av Herren i mina ämbeten, så härliga bekräftelser i mina skriftstudier och så många bönesvar. Varför frustration? Jo, för att bland alla de frågor jag haft, så har jag känt att jag inte fått hjälp med de saker som skulle enligt evangeliet betyda mest: vilja att hitta en evig kamrat och bilda en familj. Det är komplicerat som medlem i kyrkan att Gud inte alltid hjälper oss att uppfylla rättfärdiga mål. Vi vet att Gud är villig att hjälpa oss, så varför gör han inte det ibland, utan låter oss misslyckas? Detta kompliceras ytterligare av att vi har en benägenhet att jämföra oss med andra. Då blir våra tankar inte så konstruktiva. Han hjälper ju andra medlemmar, andra som gjort många saker man vet är fel, så varför inte mig? Ja, ni förstår säkert principen. Man känner sig som den förlorade sonens storebror: besviken, frustrerad och oförstående inför hur Gud tänker (Lukas 15:11–32).

Ibland har jag hört en och annan medlem säga att det den äldre brodern saknade var medkänsla med sin yngre bror. Jag tror inte det. I varje fall så har jag känt och känner glädje över alla som hittar den rätte för dem, som har möjlighet att dela sina liv med någon och bilda familj. Jag önskar dem lycka, och tycker inte det är svårt att se dem glädjas tillsammans. Jag gläds med dem. Deras liv ger mig hopp. Detta har likväl inte hindrat att jag

Anna Fåhraeus

undrat varför jag står utanför den skara som Gud velat hjälpa i just detta.

Att övervinna bitterhet handlar om tro och bön och tålamod. Men det är inte den historien jag vill berätta. Det jag vill berätta är att Guds avsikt med mitt liv visat sig vara annorlunda och mer djupgående än jag förstått. Han har velat skapa inom mig en förståelse för att hans vilja är att vi ska, att jag ska, glädjas i hans skapelse av mig och i min möjlighet att vara en del av hans skapelse. Avsikten har varit att jag ska förstå att sann glädje är en färskvara som är beroende av min medkänsla, min vilja, och min tro på honom, men inte av att lyckas med något för egen del. Viljan och strävan är viktiga, men lyckas jag så är

det en bonus, en bieffekt, men det är inte det andliga målet. Det målet kan nås även när vi inte lyckas i världen. Det andliga målet uppnås i strävan att älska och se andra, att hjälpa och stötta, och strävan att vara varsam med mig själv samtidigt som jag tänjer på mina gränser och fortsätter vara öppen (sårbar) för livet, trots motgångar och besvikelser. Detta är det som är viktigast – i ett evigt perspektiv.

Jag vet inte hur mitt liv kommer att se ut när det gäller man och barn i framtiden, men jag har möjligheter nu att ta emot Guds kärlek genom andra som är viktiga att ta vara på, möjligheter att stötta andra, att utvecklas och att ta emot stöd och uppmuntran. Männen

i mitt liv är inte mina, men de är goda män och vänner jag uppskattar. De uppskattar också mig och låter mig veta det. Det är härligt att se dem glädjas med sina hustrur och i sina familjer. Att se deras strävan och deras kärlek, att få vara med och kika in på ett hörn. Det är en stor välsignelse att se Sions grundval bli byggd och hur den inte kräver fullkomlighet utan kärleksfull strävan. Det har varit viktigt för mig för att återställa min tro på och tillit till män. Jag är oerhört tacksam för den möjligheten. Jag har inte den roll jag tänkte eller trodde, men jag har fått en tro på män och på att det finns många goda familjer i kyrkan, i samhället och i min närhet.

Lina, min äldsta systerdotter, bodde hemma hos mig i tre år. Det kom oväntat och plötsligt, precis när jag inte kände att jag stod ut längre

med att bo ensam. Vissa känner att det är okej att bo ensamma. Det gör inte jag. Jag trivs bäst och sover bäst när det finns andra i närheten. Så att ha Lina hos mig var fantastiskt roligt och lärorikt. Vi är goda vänner och nu när hon pluggar på högskolan får jag agera stöd och råd. Det är härligt! Nu när hon inte är här har en ny möjlighet öppnats. Jag har fått möjligheten att stötta en ung kille i Nairobi via goda vänner som har personliga kontakter där (Launica på Facebook). Jag är stolt över Orembes goda betyg men framförallt över hans vilja att sträva i en miljö som är svår och inbjuder till att tappa tron på att saker kan förändras. Jag ser fram emot att följa honom under hans tid i skolan och efteråt om jag har tur.

Jag har också möjligheter att umgås med och lära känna sexåriga Toni, min grannes son, för att han vill lära känna mig. Han gillar mitt hem, min mat, mina filmer och mig. Jag vet inte i vilken ordning och ibland tror jag det är soffan och fjärrkontrollen! Men han säger till sin morfar "Visst är hon snäll?" Och det värmer mitt hjärta. Jag har möjligheter att lära mig mer om romer därför att Herren satt behövande människor i min närhet, och jag vet att sträcker jag mig utåt så kommer min bekantskap med dem att vara till välsignelse för både dem och mig. Listan fortsätter. Min familj är inte den jag tänkt och i mångas ögon är de här människorna inte ens min familj, men Gud har sagt att de är mina bröder och systrar och att jag ska ta hand om de minsta. Att vara närvarande när jag gör det ger mig minst lika mycket som det ger dem.

Jag tror att Gud ger oss alla möjlighet till sann glädje, till att känna oss behövda, att känna oss som en del i ett sammanhang, att känna gemenskap. Frågan är om vi tar emot de erfarenheter vi kan få eller ställer oss utanför för att de inte är de möjligheter vi ville ha. ■

Artiklar till Lokala sidorna

Välkommen att skicka in bidrag till Lokala sidorna under följande rubriker:

Lokala Nyheter, Hur jag vet, Sista dagars heliga i Sverige berättar, Favoritskriftställe (för ungdomar), Försöker likna Jesus (för barn) och Läsarkommentar.

Alla artiklar redigeras och publiceras i mån av plats, kvalitet och lämplighet. De skickas även vidare till den nya svenska hemsidan. Nyhetsartiklar bör skickas in senast 2 veckor efter händelsen.

För att få artiklar och foton publicerade behövs tillstånd från artikelförfattare, fotograf och personer på fotot (undantag: om det är en nyhetsartikel behövs inte tillstånd från personer på fotot). För barn och ungdomar under 18 år behövs alltid tillstånd från föräldrar.

Speciella blanketter finns nu för dessa tillstånd som måste fyllas i och undertecknas, se kyrkans svenska hemsida www.jesukristikyrka.se.

Kontakta redaktionen för mer information.

Eivor Hagman, redaktör
eivorhagman@hotmail.com
Medusagatan 2 A, 553 38 Jönköping
Tel. 036-719663

Helena Österlund, ass. redaktör
helena.osterlund@gmail.com
Söderby Parkväg 111, 136 63 Söderby
Tel. 08-7770401 ■